

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII | П'ЯТНИЦЯ, 27 ЖОВТНЯ 2000 | ЧИСЛО 43 | VOL. CVII | FRIDAY, OCTOBER 27, 2000 | No. 43

Пам'ять листопадового зриву

Ч. 252 (1046). Львів, субота 2 падолиста 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3)

Укр. Нац. Рада обняла власть у Львові і краю!

Львівський ґарнізон і стрільці під командою Укр. Нац. Ради.

Мадярські батальйони заявили невтральність і не схотіли битись проти Українців.

Всі публичні будинки обсаджені укр. військом.

Намісник усунений і інтернований.

Укр. власть оголошує у Львові і повіті стан облоги.

„Український народ перейняв нині власть на землях своїх дідів і прадідів, на землях своїх князів і королів Данила, Льва, Юрія і Ярослава Осьмомисла. Город князя Льва в руках Української Національної Ради".

*З газети „Українське слово", Львів, 2 листопада 1918 року (з архіву **Ольги Кузьмович**).*

Українська делегація знову в Сіднеї

АВСТРАЛІЯ. У Сіднеї 18 жовтня відбулося урочисте відкриття Параолімпійських ігор. На фото спеціяльного кореспондента ДІНАУ Володимира Репіка - команда України на параді відкриття ігор.

Призначення нового головного редактора тижневика УНСоюзу „Свобода”

Предсідник Українського Народного Союзу Уляна Дячук від імені Екзекутивного комітету УНСоюзу повідомила, що Ірена Яросевич призначена головним редактором „Свободи”, офіційного органу УНСоюзу, і починає виконувати свої обов’язки з 9 листопада. Про це було оголошено 18 жовтня в головному Бюро УНСоюзу. Пані І. Яросевич була одним з редакторів англомовної газети „Український Тижневик” від грудня 1996 р. і кореспондентом цієї газети з 1988 року. І. Яросевич є членом 234-го Відділу УНСоюзу.

Схвалено проєкт Монумента незалежности, який стане у Києві

Президент України Леонід Кучма схвалив остаточний проєкт Монумента незалежности України, який має бути встановлений 2001 року з нагоди 10-ої річниці незалежности на центральній площі столиці.

Під час огляду макетів монумента, який відбувся у вівторок у Київській міській адміністрації, було представлено проєкт авторського колективу у складі скульпторів і архітекторів Анатолія Куща, Руслана Кухаренка, Олега Стукалова, Ілії Мельникова та ін. Після попередніх відбіркових конкурсів, в яких переміг проєкт “Слава Україні”, до нього було запропоновано приєднати деякі елементи з інших проєктів, у результаті чого й склалася спільна авторська група.

Роботи зі спорудження монумента розпочнуться вже наступного місяця, а відкритий він буде на Майдані Незалежности в столиці у серпні 2001 року. Орієнтовна вартість робіт - 52 млн. грн. Передбачається в єдиному комплексі з монументом збудувати Музей незалежности України та облаштувати численні приміщення підземного простору, що коштуватиме близько 43 млн. грн.

Плянується, що гроші надаватимуться з державного бюджету і частково надходитимуть від інвесторів. В огляді макетів Монумента незалежности взяли участь прем’єр-міністер України Віктор Ющенко, голова Верховної Ради Іван Плющ, київський міський голова Олександр Омельченко.

Переможець конкурсу – проєкт “Слава Україні” має форму півкола і замикає еліптичну форму Майдану незалежности. В одному з елементів монумента – колонаді галереї встановлено 12 триметрових постатей видатних діячів України-Руси, козаччини та Української Народної Республіки – від князя Олега до Михайла Грушевського. У центрі монумента височіє 38-метрова колона, увінчана 6-метровою фігурою юної дівчини – України.

УНІАН

Дякуємо за допомогу сім’ям шахтарів

Українському Народному Союзу, предсіднику мгр. Уляні Дячук

Засвідчуємо велику шану за надану допомогу сім’ям загиблих шахтарів на шахті ім. Баракова в розмірі 9.405 долярів.

Ваша допомога для нас є великою і моральною підтримкою. Нехай нашу землю прикрашають такі прекрасні люди, які своїми справами освітлюють наше життя, несуть добро, мир і злагоду.

Бажаємо вам успіхів у благодійній діяльності.

О. Чепурний, виконуючий обов’язки директора шахти
М. Коробка, голова комітету профспілки

20 жовтня 2000 р.

■ УКРАЇНСЬКОГО ЄПИСКОПА ВШАНОВАНО У США Стор. 5

■ ХТО ДОПОМОЖЕ ДІТЯМ ЗІ СХОДУ УКРАЇНИ ПОБАЧИТИ РІЗДВО В ГАЛИЧИНІ? Стор. 7

■ СПОМИН ПРО РОЗСТРІЛЯНОГО ПОЕТА Стор. 15

■ ВОЛОДИМИР КЛИЧКО – ЧЕМПІОН СВІТУ Стор. 17

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Підтвердили економічне поліпшення в Україні

КИЇВ. – Місія Всесвітнього банку підтвердила заяви українського уряду про поліпшення ситуації в економіці України і макроекономічних показників, повідомив на зустрічі з журналістами голова представництва ВБ в Україні Ґреґорі Еджейчак. Він зазначив: "Ми пересвідчилися, що статистичні дані про економічну ситуацію, надані урядом України, базуються на реальному зростанні економічних показників". Крім того, голова представництва спрогнозував зростання валового внутрішнього продукту в Україні наступного року на 3-5 відсотків. "Однак прошу не подавати на мене в суд, якщо цього не станеться", пожартував він.

У Сочі відбулася зустріч президентів України і Росії

СОЧІ. – У Сочі в резиденції відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми і Президента РФ Володимира Путіна. Головною темою переговорів були проблеми постачання газу в Україну і реструктуризація боргів України перед Росією. Президент Російської Федерації В. Путін подякував главі української держави за згоду приїхати в Сочі. "У нас чимало питань для обговорення, – підкреслив він. - За окремими позиціями ми просунулися, але деякі ще дещо пробуксовують. Гадаю, що під час зустрічі ми зможемо їх обговорити".

А. Зленко: про газопровід в обхід України

КИЇВ. – Польща і Словаччина не погодяться на будівництво газопроводу через свою територію в обхід України, зазначив міністер закордонних справ України Анатолій Зленко під час прямої телефонної лінії "Проблеми економічних реформ". "Ми провели консультації з цими країнами, і у нас є їхні запевнення, що вони цього не робитимуть", сказав міністер. Водночас А. Зленко наголосив, що Україна "дещо глибше" аналізує ситуацію щодо можливости будівництва газопроводу в обхід. Міністер зауважив, що "зараз важко сказати, де проходитиме газопровід". Він нагадав позицію польської сторони, яка полягає у тому, що Польща не може вирішувати питання транспортування російського газу до країн Заходу за рахунок України. Як відомо, цього тижня було підписано угоду про створення консорціюму за участю Росії та чотирьох країн Заходу щодо будівництва газопроводу через територію Польщі і Словаччини в обхід території України.

Уряд України має „запас міцности"

КИЇВ. – Уряд має достатній запас міцности, аби витримати критику на свою адресу. Про це заявив прем'єр-міністер України Віктор Ющенко на пресконференції, відповідаючи на запитання журналістів, чи достатньо в уряду міцности, щоб витримати критику, зокрема секретаря Ради Національної Безпеки і Оборони України Євгена Марчука. Коментуючи своє ставлення до свободи слова в Україні, В.Ющенко наголосив, що уряд розвиватиме демократичні стосунки з пресою. "Є різні способи цих стосунків, але свобода слова, – на думку прем'єр-міністра, – це ключовий аспект формування державної політики".

Перша міжнародна виставка інструментів промислових технологій

КИЇВ. – В Україні з 4 по 7 грудня вперше пройде Міжнародна спеціялізована виставка інструментів, верстатів і промислових технологій "Intertool-2000 Kiev". Організатором виступила австрійська компанія MSI, яка проводила однойменні виставки у Відні, Москві, ряді східньоевропейських столиць. У проведенні виставки сприяють Державний комітет промислової політики і Українська спілка промисловців і підприємців. Головний менеджер компанії MSI Ігор Крушельницький сказав, що основна мета виставки – дати українським підприємствам реальну можливість представити свої винаходи в галузі високих промислових технологій, продемонструвати зразки нового обладнання і інструментів, виготовлені на українських підприємствах.

Починається серійний випуск військово-транспортного літака АН-70

КИЇВ. – На засіданні Кабінету Міністрів 12 жовтня прийнято постанову про серійне виробництво літаків АН-70. Як повідомив кореспондентів голова Державного комітету промислової політики України Володимир Новицький, програма розрахована до 2018 року і передбачає будівництво 164 літаків для Російської Федерації і 65 - для Міністерства оборони України.

На виставці в Ганновері

ГАННОВЕР. – Великий інтерес відвідувачів виставки "ЕКСПО-2000" викликала експозиція України, на якій було представлено винаходи київських та донецьких вчених, новинки дніпропетровських ракетобудівників, миколаївських корабелів.

На фото: *трактор "Дніпро" - одна з розробок ВО "Південний машинобудівний завод".*

Пенсіонери вимагають поліпшення їхнього життя

У Чернівцях пенсіонери пікетували будинок обласної адміністрації у вівторок, 18 жовтня ц. р. Близько 200 чоловік, переважно пенсійного віку, вимагали соціяльного захисту, зменшення пенсійного віку, зниження плати на газ, електроенергію і комунальні послуги. У Києві (на світлині) люди прийшли до Верховної Ради.

Президент України Леонід Кучма доручив уряду з 1 грудня цього року підвищити розмір пенсій від 10 до 20 відсотків. Л.Кучма відзначив, що підвищити розмір пенсій стало можливо завдяки тому, що нинішнього року на 4 млрд. грн. збільшилася виплата платень, яка пройшла через банківську систему.

Як вважає Президент, наступний крок у підвищенні розміру пенсій необхідно зробити з 1 квітня наступного року в рамках діючої пенсійної реформи. Л.Кучма сказав, що Верховна Рада повинна якнайшвидше розглянути пенсійну реформу і не блькувати її, використовуючи різні політичні гасла. На думку глави держави, без пенсійної реформи "ми далі рухатись не можемо". Питання про підвищення пенсій у 2001 році розглядатиметься наприкінці жовтня на засіданні Кабінету Міністрів. Можливим терміном підвищення пенсій названо березень наступного року. Головним завданням, яке уряд поставив перед Пенсійним фондом, є вчасна виплата пенсій до 15 числа кожного місяця.

УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

У Харківському районі Києва в суботу, 21 жовтня, відбулося Свято молоді, організоване Київським міським комітетом молодіжних організацій. Про це повідомив голова комітету Петро Михайлов.

◆

Головою Ради Національного банку України обрано радника Президента України Анатолія Гальчинського, повідомив пресекретар глави держави Олександер Мартиненко.

◆

Верховна Рада прийняла закон про всеукраїнський перепис населення. Цим законом визначається мета проведення всеукраїнського перепису населення, яка полягає в отриманні об'єктивних та цілісних даних щодо різноманітних характеристик населення країни в цілому та за кожною адміністративно-територіальною одиницею.

◆

2001 рік на Рівенщені оголошено роком пам'яті героїв Берестецької битви. Крім того, Рівненська обласна рада звернулась до Президента України, Верховної Ради і Кабінету Міністрів з проханням включити до переліку основних державних заходів 2001 року вшанування пам'яті героїв Берестецької битви з нагоди її 350-річчя, яке відзначатимуть у червні.

◆

Національний банк України випустив в обіг ювілейну монету номіналом 10 гривень "100 років Львівському театру опери та балету" і плянує випустити 30 жовтня ювілейну монету номіналом 5 гривень, присвячену одному з визначних центрів української оперної та балетної школи – Львівському державному академічному театрові опери та балету ім.Івана Франка.

◆

На Мостиській митниці затримано близько 3 тонн сала і 2 тонни курячого фаршу, які намагався ввезти громадянин України на "ЗІЛі" з Польщі без декларування та необхідних документів.

◆

Німеччина зацікавлена у тому, щоб Україна досягла позитивних змін в економіці, сфері безпеки і якнайшвидше інтеґрувалася в Европейський Союз.

◆

Більше 400 порушень продажу палива виявлено на автозаправних станціях Києва протягом вересня-жовтня. Про це повідомили у Головному міському управлінні у справах захисту прав споживачів столиці.

◆

Координатор парламентської більшости Верховної Ради Олександр Карпов впевнений, що Державний бюджет 2001 року буде прийнято у час, передбачений Конституцією реґляментом Верховної Ради.

◆

"Я сповідую інтереси лише однієї партії – партії всіх киян", – заявив в інтерв'ю Київський міський голова Олександер Омельченко, відповідаючи на запитання щодо його політичних уподобань.

ТЕМА ТИЖНЯ

Дебати кандидатів на Президента Америки закінчилися. Попереду – вибори.

Ал Ґор і Дж. Буш

Анатолій Гороховський

Усе, що пов'язане з виборами президента Америки, ґрунтується на законодавстві або традиціях. Не обійдено і організацію телевізійних дебатів кандидатів на президента, які вважаються однією з найважливіших подій в політичному житті США на заключному етапі перевиборчої кампанії. Офіційно мета дебатів полягає в тому, щоб прояснити позиції кандидатів, отримати можливість побачити і співставити їх ділові якості і, в кінцевому підсумку, зробити самостійний вибір.

Вперше телевізійні дебати в Америці відбулися в період передвиборної президентської кампанії між республіканцем Річардом Ніксоном і демократом Джоном Кеннеді. Після цього теледебати не проводилися до 1976 року, коли на них виступили демократ Дж. Картер і республіканець Дж. Форд.

В наступні роки політичні дискусії стали невід'ємною частиною передвиборчої президентської кампанії. В 1987 році була створена Комісія з дебатів, а в 1991 році за пропозицією сенатора-демократа Роберта Грема прийнята поправка до законопроєкту про реформу фінансування виборчих компаній, яка зобов'язувала кандидатів, починаючи з 1996 року, проводити чотири тури теледебатів. У випадку відмови вони позбавлялися можливости використовувати гроші з державних фондів на ведення компанії.

Теледебатам передує тривала підготовка, під час якої шліфується не тільки зміст виступу, але й не менше уваги приділяється одягу кандидата, кольору і візерунку краватки, вигляді його зачіски.

Перші дебати відбулися 3 жовтня у Бостоні і транслювалися провідними телевізійними компаніями. Вони стосувалися політичного та економічного становища Америки, а саме – бюджету, податків, збройних сил, освіти, медичного обслуговування.

11 жовтня у місті Уістон-Сейленс, Північна Каролайна, відбувся другий тур, який вів відомий в країні телевізійний коментатор Джім Лерер. Цього разу кандидатів очікували непрості питання, відповідь на які певною мірою забезпечувала їх успіх на виборах 7 листопада. Щодо подій на Близькому Сході Джім Лерер поцікавився у кандидатів, що, на їх думку, необхідно зробити, щоб врегулювати конфлікт, який виник між ізраїльтянами та палестинцями?

Губернатор штату Тексас сказав, що ми повинні наполягати на тому, щоб Арафат дав вказівку зупинити провокаційні акти насильства, які досі тривають. Наші зв'язки з Ізраїлем будуть зміцнюватися і ми будемо його підтримувати. Віце-президент підкреслив, що США доклали і зараз докладають чимало зусиль до того, щоб на Близькому Сході запанував тривалий мир.

Чимало уваги було приділено під час дебатів взаєминам США з країнами Східньої Европи, зокрема з Росією.

– Сполучені Штати не повинні вказувати Росії, як їй проводити реформи, росіянам треба самим приймати рішення, – такої думки дотримується Джордж Буш. Він піддав критиці діяльність Міжнародного Валютного Фонду, вказавши, що кредити, які надавалися Росії, витрачалися не за призначенням, їх клали до своїх кишень високопоставлені державні чиновники, зокрема колишній прем'єр-міністер Віктор Чорномирдін.

Останній відразу відгукнувся на звинувачення, висловлені на його адресу.

– Навряд чи пан Буш зможе домогтися серйозного успіху на політичній ниві, якщо свої передвиборні кроки він робить в бік перегляду економічного співробітництва з Росією і при цьому дискредитує авторитетні міжнародні інститути, а заодно і російських політиків.

Заступник голови рахункової палати Росії Юрій Болдирєв згідний з кандидатом від республіканської партії в тому, що гроші, які надходили від МВФ, використовувалися не за призначенням і часто просто розкрадалися.

Чимало часу з виділених на дебати 90 хвилин було витрачено кандидатами на питання, які стосуються відносин з Югославією, розмірів податків, права на володіння особистою зброєю, медичного обслуговування.

Варто відзначити зрослу активність Буша, який у другому турі дебатів проявив себе краще ніж Ал Гор, піддав критиці свого суперника за помилки, які він допустив під час попередньої зустрічі. Віце-президент змушений був попросити пробачення у виборців. А вони, як виявляється, дуже чутливі до прорахунків Ала Гора.

Прикметно, що жінки Америки надають перевагу Алу Гору. Чому? На це запитання відповіла українська поетеса Ольга Попович, яка мешкає в Чикаґо.

– Хіба ви не бачили, як Гор цілував свою дружину, після того, як на з'їзді демократичної партії його було затверджено кандидатом на президента? Всі жінки ста-

(Закінчення на стор. 6)

АМЕРИКА І СВІТ

Президент США готовий допомогти

ВАШІНҐТОН. – Минулого вівтірка Президент Билл Клінтон припустив можливість знову запросити прем'єр-міністра Ізраїля Єгуда Барака і провідника Палестинської самоуправи Ясира Арафата, щоб з кожним окремо ще раз спробувати зупинити кровопролиття на Західньому березі ріки Йордан і у смузі Ґази. „Як би важко це не було, збройні сутички між ізраїльтянами і палестинцями мусять припинитися і відкрити шлях до мирних переговорів". Пропозиція Президента США базується на переконанні, що обидва провідники можуть і повинні виконати обіцянки дані ними на надзвичайній зустрічі у Шарм ель-Шік в Єгипті.

М. Олбрайт у Північній Кореї

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. – Керівник Корейської Народної-Демократичної Республіки Кім Чон Іль вважає за необхідне покінчити з "мовчанням" у взаєминах між КНДР і США, що тривало 50 років. Перед початком другого кола переговорів, обмінюючись потиском рук з Державним секретарем США Меделин Олбрайт, він сказав: "Гадаю, що трьох годин вчорашнього обміну думками не досить, щоб покінчити з 50-ма роками мовчання". Глава американської дипломатії, в свою чергу, подякувала йому за "готовність вишукати для зустрічі з нею додатковий час". У понеділок, 23 жовтня, вона передала Кім Чон Ілю особисте послання Президента США Билла Клінтона. На влаштованому на честь високого гостя з США полуденку перший заступник голови Комітету оборони КНДР Чо Мен Рок підкреслив, що взаємини між двома країнами "наблизилися до історичного моменту розмороження". М. Олбрайт заявила про "прагнення США ліквідувати залишки "холодної війни".

Помер керівник Комуністичної партії США

НЬЮ-ЙОРК. – Національний голова комуністичної партії США Гес Голл помер у Нью-Йорку у віці 90 років. Як повідомили в понеділок представники американської компартії, Голл помер у лікарні "Леннокс-Гілл". Причина смерти - ускладнення внаслідок діябету. Гес Голл, син іміґрантів з Фінляндії, незмінно очолював Комуністичну партію США з 1959 року. Свою політичну кар'єру він почав як профспілковий активіст. Гес Голл чотири рази балотувався в президенти США - з єдиною метою - продемонструвати існування компартії в політичному спектрі Америки.

Президент Югославії задоволений ставленням до його країни

БЕЛҐРАД, Югославія. – Оцінюючи результати зустрічі ЕС у Біяріці, учасником якої він був, президент Югославії Воїслав Коштуниця висловив "надзвичайне задоволення у зв"язку з дипломатичним та політичним проривом країни у світ". Він навіть не сподівався на таке швидке, однозначне та відверте визнання Югославії Европейським союзом після всього того, що заважало розвиткові таких взаємин в останні роки. Европа подала нам руку, а саміт у Біярітці засвідчив про "ревізію Евросоюзом його політики щодо Югославії", заявив Воїслав Коштуниця.

Відновлено громадянські права особі причетній до Вотерґейту

ТАЛЛАГАСІ, Фла. – Уряд Фльориди, через 25 років після звинувачення і присуду за спробу приховати скандал Вотерґейту, відновив громадянські права Чарльза Колсона. Права відновлено за розпорядженням губернатора Джеба Буша. 68-річний нині Ч. Колсон, був спеціяльним дорадником президента Ричарда Ніксона, коли його ув'язнили на сім місяців за чинені ним перепони у з'ясуванні справи. Він живе у місцевості Нейплс, Фла. Тепер він отримав право голосувати на Фльориді, виконувати службу у лаві присяжних, кандидувати на урядове становище і практикувати адвокатуру.

Ірак погрожує припинити експорт нафти

КУВАЙТ. – Ірак погрожує припинити експорт нафти, якщо ООН не конвертує в евро всі нафтодоляри, що накопичилися на його спеціяльному рахунку в Національному паризькому банку. Про це заявив заступник глави Центрального банку Іраку Абдель Ілах Бутрус. У вересні іракський міністер фінансів повідомив, що Багдад відмовляється від використання доляра США у зовнішньоторговельних операціях. "Доляр – валюта ворожої нам держави, тому його буде замінено на іншу валюту, включаючи евро", - сказав Хікмат Ібрагім аль-Аззаві.

Ухвалено проєкт резолюції стосовно Куби

ВАШІНҐТОН. – Палата Представників Конґресу США ухвалила проєкт резолюції, що дозволяє продавати Кубі харчі і медикаменти. Місцеві фахівці зазначають, що вперше за останні 40 років США послабили ембарґо щодо Куби. Це має позитивно вплинути на двосторонні взаємини. Тепер проєкт буде подано на розгляд Сенату, а потім після підписання Президентом США Биллом Клінтоном він набере чинности.

Річниця обрання К. Войтили Папою Римським

ВАРШАВА, Польща. – Кілька тисяч прочан з Польщі у понеділок, 16 жовтня, взяли участь в урочистій Службі з нагоди 22-ої другої річниці обрання Папою Римським їхнього співвітчизника. Саме тоді польський кардинал Кароль Войтила взяв ім"я Іван Павло II. Як і кожного року, день обрання Папи є у Ватикані державним святом. Але сам Папа в цей день працює. Він зустрічається з кількома тисячами поляків. Під час першої авдієнції для співвітчизників у жовтні 1978 року Іван Павло II висловив надію, що поляки постійно будуть відвідувати його в Римі. Лише цього року Папа зустрівся з більш як 300 тисячами поляків.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу - відповідно $40.00 і $25.00. В Україну, Европу й Австралію $50 (авіяпоштою - $160, в Австралію - $175). За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка - Павло Стокотельний; Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Призабуті роковини

Коли доводиться згадувати великі події з нашої історії, огортає глибоке зворушення, а заразом почуття дивної ніяковости і сорому. Як же нам писати про ці далекі вже для сьогоднішнього покоління події, яких слів добирати, щоб пригадати їх, відновити їхнє значення в нашій історії, щоб ніхто не забував про ці ясні дні, якими можемо завжди гордитися, хоч стільки років минуло від часу, коли вони були сьогоденням.

Немає вже між нами тих, що були творцями Листопадових Днів, немає вже і тих, що рік-річно в дні Першого листопада складали поклін своїм батькам, які стали в 1918 році зі зброєю в руках, щоб боротись за вільну, незалежну Україну. Довгими роками Листопадовий Зрив – це була світла частина нашої історії, її честь і слава, яку батьки старалися передати своїм дітям та онукам. І довгими роками Перший листопад ми відзначали молитвою до Всевишнього, Панахидами на гробах полеглих у цьому зриві, академіями, маршами.

Першого листопада – це ж була перемога українського державницького духу, це втілення ідей наших національних пророків Тараса Шевченка й Івана Франка, це також знаменний іспит зрілости і єдино правильної синтези військової готовости й організаційної вмілости державного будівництва і керівництва.

День Першого листопада – це був крок і ланочка до Соборницького Акту 22 січня 1919 року – злуки всіх українських земель в одну соборну Українську Державу. Першого листопада український нарід на західніх землях перебрав державну владу в свої руки, відновлюючи і продовжуючи державні традиції вільної і незалежної Галицької Держави.

Довгими роками Перший листопад 1918 року – це було для українців Західної України свято, яке скрізь проходило багатолюдно і піднесено. Аж прийшла Друга світова війна і час неспокою, еміґрації, заслання, арештів та інших зривів нашої спільноти.

Аж прийшов пропам'ятний день 24 серпня 1991 року і приніс сповнення мрій усіх українців, а з ними і тих нечисленних, що були учасниками чи співтворцями Першого листопада і 22 січня 1918 року та залишилися ще при житті. Події ішли одні за другими, а радісні свята перепліталися із сумними, гордість із розчаруванням, сонце надії із хмарами непевности.

У навалі подій, але і у повному календарі патріотичних свят, який ми повинні відзначати, день Першого листопада пішов у тінь і забуття. А може, справді тепер призбиралося надто багато річниць, які претендують на святкування, і надто багато пісень, які при тому треба співати стоячи – як пише один із сьогоднішніх українських журналістів?

А може, ми не в силі згадувати, не вдаючись до порівнянь та аналогій? Докучлива думка, яка величезна різниця між світлим минулим і сьогочасним, мимоволі пригнічує нас і перетворює ці річниці у свята, повні смутку. І ми мусимо поставити собі питання, що кожний із нас зробив в житті, щоб бути гідним таких світлих роковин, чи ми свідомі своїх історичних завдань у кожних життєвих обставинах і чи ми гідні наших предків – тих, що здійснили Листопадовий Зрив, і тих, що були творцями IV Універсалу Центральної Ради в 1918 році, і тих, що боролись за Україну у Другій світовій війні у рядах УПА і І-ої Дивізії?

Роковини Листопадового Зриву ось-ось зближаються. Чи справді можна їх забути?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про розмови з духами

Здається, що чим людина старша, тим частіше повертається споминами до минулого, а ці картини минулого стають немов виразніші, живіші, ближчі.

Разом із картинами повертаються постаті, часто призабуті, які, однак, були в минулому головними дієвими особами. Скільки разів, коли згадуєте давнє минуле, якийсь фрагмент, якась картина, чи головні особи цієї картини вимагають у вашій пам'яті уточнення, а ви цьому ніяк не можете зарадити? І в таких випадках ви вдаєтеся до спогадів учасників цих переживань і хотіли б доконче дістати від них помочі, щоб пригадати, коли це було і хто були дієві особи. Це особливо часте, коли йдеться про важливі історичні події, і таке трапилося мені сьогодні з приводу однієї історичної дати.

На жаль, співучасники цих подій перейшли у кращий світ, з яким нам, живим, не можна спілкуватися, хіба... за особливим дозволом. Але розмови з духами – це цікава історія, особливо тепер, коли змоторозований і скомп'ютеризований світ немов усе більше до цього придатний.

То, може, нам з часом таки удасться при помочі технології – викликувати минуле? Але ми вже тепер можемо розмовляти з невидними і неіснуючими особами – хоч і не у справах історії та минулого, але нашого сьогодення.

Ось, наприклад, вам треба поговорити телефонічно із людиною, яка відповідає за звичайну, повсякденну частинку вашого життя – скажімо, електрику, ґаз чи водопровід. Ви вистукуєте потрібне число телефону і дістаєте пояснення на звукозаписувачі, що коли ви потребуєте одне – слід вибрати таке і таке число, коли друге – інше число. Так слухаєте довший час, поки мертвий голос не скаже цілого ряду номерів.

Коли ви з цієї гущі швидкого автоматичного голосу виберете потрібний вам номер та його натиснете, автомат знову вам вияснює, в яких випадках можна на цьому телефоні шукати відповіді на вашу проблему.

Якщо ви певні, що наступний раз будете вже говорити із живою людиною і вибираєте поданий вам „духом" номер, довідуєтеся (знову через мертвий голос), що усі особи, які можуть вам допомагати, зайняті, і треба чекати. Отже, чекаєте та щодекілька хвилин дістаєте мертвим голосом подану цю саму інформацію – що треба чекати.

Далі вже залежить від вашої терпеливости – чи чекаєте, чи вам урвався терпець і ви закінчуєте цю розмову із сучасними духами. А чи не нагадують вам спілкування із якимись невидними істотами усі ті, що уживають при кожній нагоді маленькі бездротяні телефони? Їх щораз більше і на кожному видному місці – на вулиці, в авті, в автобусі чи поїзді, ви стаєте мимовільним свідком розмов з невидними і нечутними особами.

Навіть і комп'ютерна пошта нагадує дещо нечисту силу, коли подумати про її спосіб вживання. Все це немов розмова з духами сучасної доби, яка так далеко відійшла від колишньої розмови віч-на-віч, з відчуттям погляду, настрою та типу живої людини.

Ми усі немов постійно говоримо тепер у простір, у невідоме, щораз дальше відходить від нас безпосередній зв'язок людини з людиною, з почуттями, що граються на обличчі, з очами, що так багато говорять без слів, і з усміхом, якого не можна знайти у бездротяному телефоні чи на комп'ютері. Ми проводимо надто багато часу із слухавкою при вусі, чи з очами на ком'ютерному екрані, а людське ставлення людини до людини іде в забуття, опановане технікою і автоматом.

О-КА

Друзі „Свободи"

Цим листом хочу подякувати за поміщення моїх дописів про вітрильник „Батьківщина". Додаю чек на 75 долярів – пожертву у пресовий фонд „Свободи" від товариства The Ct. Friends of Ukraine Expedition.

Інж. Богдан Лесь,
культурний координатор

Не знаю чи мій лист буде 2000-ий! Але пишу, бо „Свобода" гідна нашої підтримки.

В додатку пересилаю 25 долярів на пресовий фонд. Я згідна з думкою Уляни Дячук, що треба влаштувати конвенцію на Союзівці і шкодую, що це не вдалося. Всі конвенції установ, політичних партій, організацій, повинні відбуватись на Союзівці, екзотичні острови і фантастичні міста слід відвідувати приватно після України.

Лідія Одежинська,
Філядельфія

ГОСТІ РЕДАКЦІЇ

Апостол віри в ҐУЛаґу

Редакцію „Свободи" відвідав Єпископ Української Греко-Католицької Церкви, ординарій Коломийсько-Чернівецької епархії Павло Василик у супроводі генерального вікарія цієї епархії о. мітрата Григорія Сімкайла і о. мітрата канцлера Михайла Касіяна. Єпископ Павло Василик приїхав до США на запрошення католицького університету Сітон Гол, щоб отримати диплом почесного доктора.

Єпископ Павло Василик тривалий час був в'язнем комуністичного режиму. В редакції з ним мав розмову редактор Левко Хмельковський.

Отець-мітрат Григорій Сімкайло (зліва), Єпископ Павло Василик, о. мітрат Михайло Касіян.

– Моя мама 10 років відбула в таборах Кемеровської області...

– Я також був у таборах Кемеровської области. Перед смертю Сталіна й по його смерті. Працював на будівництві. Дуже важка праця була. У важких умовах.

– Чи поруч з вами були інші служителі Церкви?

– Були священики – 6 українських греко-католиків, німецькі священики. Мене перевезли туди зі Спаських таборів Казахстану наприкінці 1952 року, а перед тим я був у таборах Джезказгану, працював у шахті на видобутку мідної руди. Важка, шкідлива і небезпечна робота під землею. Треба було впродовж робочого дня навантажити 15 тонн мідної руди. Якось під землею стався обвал, одному хлопцеві відтяло ногу, мене присипало. Мене врятували, і начальник-казах, коли нас піднімали нагору, сказав про мене: „Отой не повинен був загинути, я це знав, бо він кожного дня, спускаючись до шахти, молився і хрестився". І я це прилюдно робив.

– Коли вам вдалося звідти вийти?

– До Джезказгану мене перевели з Уральських гір у 1949 році. У Джезказгані я прийняв перше свячення 1 січня 1950 року з рук єпископа, якого висвятив Слуга Божий Андрей Шептицький. Мене посадили перший раз до тюрми як студента семінарії за те, що я допомагав УПА, діставав ліки, перевязувальні матеріяли, забезпечував крайовий обсяг Дрогобича. Сам я – з Перемишля, з села Борисівки, що за 25 кілометрів від Перемишля. У 1945 році АК провела операцію і спустошила наші землі. Мої батьки виїхали до Тернополя, в Бучацький район, село Бариш, а я залишився у Львові. Я бачив Гавриїла Костельника, який зрадив церкву. Я йому в очі сказав у Преображенській церкві: «Отче, ви зрадили, продали церкву». Він не відповів нічого. Це було у 1946 році, через два місяці після того безславного собору. Як міг, допомагав нашим пораненим. Походжу я зі свідомої родини, хоча усі наші люди – свідомі. Мій батько займав місце станичного, а коли переїхали, теж продовжував свою діяльність. На прохання крайового проводу я дістав друкарські машини, купував знаряддя до писання – папір, стрічки, сам писав до підпільного українського бюлетеня. Але мене зрадили. З нашого оточення. І посадили до тюрми. Посадили й мого батька. Мені йшов 21-ий рік. Відбувся суд, мене й батька повезли до табору. Суд відбувся у червні, до осені ми були у Миколаєві, тоді нас роз'єднали, мене повезли в Челябінськ, а батька – в інший бік. Дуже важке було життя, багато загинуло в товарному поїзді. Повезли нас десь 800 осіб, а залишилось дуже мало. Привезли нас до таборів. Не було жодного матрасу, щоб спати, жодного накриття, тільки куфайки – бушлати з кров'ю, обдерті, обшарпані. Працювали по 12 годин. Поверталися у барак, давали щось з'їсти, але то тільки називалося їжею. Начальство у таборі сказало: ви тут не помрете, але й жити не будете. Так і було. Важка робота – будівництво. Треба було носити різні вантажі на третій, четвертий, п'ятий поверхи... Цегла, плити камінні, бетон. Не можу й описати усього. Так минув 1947 рік, а наступного року повезли нас углиб Уралу, де я працював у каменоломні, а потім певний час – на лісоповалі. Готувалося військове будівництво, і треба було ті гори рівняти. Копали траншеї, а знаряддя до праці було – кайло, лом і лопата. Усі були знесилені, але мусіли робити, бо як не виконаєш норму, то не дістанеш їсти. Давали баланду-юшку, а ще сто грамів каші. Добре як вівсяної, а то китайське пшоно – чумиза. На день давали чайну ложку цукру і 600 грамів хліба, але той хліб був глевкий, недопечений, то його на ту вагу мало випадало: маленький і важкий шматочок. Потім – Джезказган, Алтай, Кемерово, де я вже був дияконом, готував молодь до сповіді, бо там 80 відсотків було молоді, старших було мало, а більше селяни, студенти. Селяни були дужі козаки, ніхто не скаржився, що мусить на молоді літа так тяжко гарувати. Вони пишалися тим, що можуть терпіти і вважали це другою формою боротьби за свою Україну.

(Закінчення на стор. 12)

Чорна книга комунізму

Уривки з книги-документу

(Продовження. Початок в ч. 41,42)

3. „Клясово чужі елементи".

На початку 30-их років куркулі, спеціялісти і духовні були не єдиними жертвами „антикапіталістичної революції" того періоду. У січні 1930 року влада розпочала широку кампанію „усунення приватних підприємців", яка охопила близько 1.5 млн. купців, ремісників і виконавців кількох вільних професій, котрі належали до скромного приватного сектора часів НЕПу. 98 відсотків з них не мали капіталу понад тисячу рублів і не наймали робітників. Усі вони були позбавлені громадянських прав. 12 грудня 1930 року декретом влади були визначені понад 30 категорій позбавлених прав, які налічували разом з родинами 7 млн. осіб. Країну охопила стихія бродяжництва. Від 1928 до 1932 року міста поповнила селянська хвиля втікачів від колективізації, облічувана на 12 млн. осіб. Щоб приборкати цю стихію, влада вдалася до репресій. 27 грудня 1932 року було впроваджено пашпортизацію міського населення з пропискою за місцем проживання, продовольчі картки, суворі покарання за відсутність на робочому місці (позбавлення карток і житла, звільнення з праці). Міліційні патрулі щодня виявляли і затримували тисячі безпашпортних. Лише за кілька днів, від 28 червня до 3 липня 1933 року, заслано з Москви до сибірських таборів 5,470 циган, з Києва – 4,750 „деклясованих елементів". Загалом в облавах того літа з Москви і Ленінграду видалено до таборів понад 18 тисяч осіб, перший етап яких (2 тисячі осіб) повністю замерз на полярному острові Назіно.

Весною 1934 року уряд видав декрет про репресії проти безпритульної молоді, було впроваджено смертну кару щодо дітей і підлітків, розбудовано мережу „робочих колоній" для молоді. Від 1935 до 1939 року до таких колоній потрапило 155 тисяч молоді, за цей час перед судом стало 92 тисячі дітей віком від 12 до 16 років. Станом на 1 квітня 1939 року в таборах ҐУЛаґу перебувало понад 10 тисяч дітей. 1 грудня 1934 року в Ленінграді був убитий видатний большевик Сергій Кіров, а вже за кілька годин Сталін впровадив „закон 1 грудня", за яким слідство у справах затриманих мало тривати не більше 10 діб, а розстріл проводився негайно. Декретом від 27 грудня 1934 року було заслано до Сибіру 2 тисячі „антисовєтських" родин з прикордонних теренів України. Наступними жертвами стали карели і фіни, поляки і німці. НКВД винесло в 1935 році 267 тисяч вироків і в 1936 році – 274 тисячі. Країна стояла на порозі Великого терору 1936-1938 років.

4. Великий терор

Від вересня 1936 року до листопада 1938-го репресії досягнули нечуваного розмаху, вдаривши по усіх верствах суспільства – від членів Політичного бюра партії до звичайних людей, арештованих на вулиці задля повнішого виконання „пляну ліквідації контрреволюційного елементу". Найвідоміші большевики Зінов'єв, Камєнєв, Крестинський, Риков, Пятаков, Радек, Бухарін та інші „призналися" у найстрашніших злочинах і були страчені. Дослідники оцінюють число жертв на 3 млн. страчених і 2 млн. замордованих у таборах з загального числа 6 млн. арештованих.

2 липня 1937 року Політичне бюро партії надіслало місцевій владі телеграму з вимогою негайно арештувати усіх куркулів і кримінальників, розглянути їх справи на засіданні трійок, які складалися з першого секретаря районного комітету партії, прокурора і районного начальника НКВД, після чого вороже наставлених розстріляти. Згідно оперативного наказу ч. 00447 від 30 липня 1937 року мало бути арештовано 259,450 осіб і з них розстріляно 72,950. Місцева влада дістала дозвіл на збільшення страт за погодженням з центром. Негайно почали надходити подання про збільшення числа страт і 31 січня 1938 року Політичне бюро дозволило стратити ще 48 тисяч осіб. Насправді число страчених було більшим. Операція мала закінчитися 15 березня 1938 року. Але від 1 лютого до 29 серпня того року Політичне бюро затвердило до розстрілу списки ще 90 тисяч осіб. Особливо постраждали мешканці прикордонних теренів, особи, які мали рідню і листування з людьми за кордоном, непролетарське походження, а також радіоаматори, філателісти, знавці мови есперанто. Члени Політичного бюра партії Сталін, Молотов, Ворошилов, Каганович, Жданов, Мікоян подписали загалом 383 списки на розстріл. З метою посилення терору були делеґовані з Москви Каганович – на Донбас, Хрущов – в Україну, Жданов – в Оренбурґ, Мікоян – до Вірменії. Сталін заохочував до розстрілів. Коли Михайло Коротченко надіслав рапорт про вивоження в Сибіру аґрономів-„ворогів народу", Сталін телеграмою наказав йому „саботажників" розстріляти, а повідомлення про страту подати в пресі.

За 1937-1938 роки було арештовано 1,575,00 осіб, з яких 681,692 особи (51 відсоток арештованих) стратили. На першому місці за маштабом репресій знову опинилася Україна, де під проводом Хрущова було арештовано і переважно розстріляно понад 106 тисяч осіб.

(Продовження буде).

Завершується будівництво унікального судна

МАРІЮПІЛЬ. – На судоремонтному заводі в Маріюполі завершується будівництво унікального судна-нафтосміттєзбирача НСЗ-205А. Нове судно відрізняється від своїх попередників потужністю, маневруванням і обсягом нафтових розливів, що збираються з водної поверхні. НСЗ може збирати не лише нафтову плівку, а й механічне сміття, перевантажувати його власним краном у вантажівку, що стоїть на причалі. Унікальність цього судна в тому, що, крім поверхні моря, воно може очищувати і судна, що приходять у порт.

Як „Свобода" прийняла „Листопадовий Зрив"?

Перші вістки про події 1918 року в Західній Україні „Свобода" подала 7 листопада. На першій сторінці було вміщено великими літерами повідомлення:

„Українські війська заняли Львів і Перемишль. Адміністрація східної Галичини в руках Української Народної Ради. Амстердам, 4 листопада. – Варшавські часописи доносять, що між польськими і галицько-українськими військами прийшло до ворожнечі. Сі останні, маючи поміч від німецьких і австрійських полків, заняли дня 1 падолиста Львів, столицю Галичини. – Перемишль також в руках українців. Австрійська армія під командою ґенерала Гавза, в рядах котрої находить ся також архикнязь Вільгельм, посуваєть ся в напрямі Рави Руської і Замостя. Телеґрама зі Львова, яка надійшла дорогою через Відень, доносить, що узброєні українські сили обсадили львівські державні будинки,взяли в посіданє залізниці, телеґрафи, і телефони та розоружили жовнірів инших народностей.

Українська Народна Рада, як се доносить дальше телеґрама, переймила у свої руки адміністрацію східної Галичини. (Телеґрама з минувшого тижня доносила, що ґенерал Скоропадський, гетьман України, зібрав велику силу українських і німецько-австрійських військ на границі Холмщини з тим наміром, щоби обсадити Холмщину, скоро лише австро-німецькі війська опорожнять російську Польщу).

Амстердам, 6 падолиста. Українські війська заняли Холмщину. Телеґрама з Берліна доносить, що сильні українські війська заняли Холмщину та по поляки є безсильні, аби її боронити".

Україна в Організації Об'єднаних Націй

Проблеми зміцнення міжнародного миру та безпеки, забезпечення ефективності механізмів контролю над озброєннями переважають у виступах учасників дискусії в Першому комітеті 55-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН. Виступаючи в ході дискусії, тимчасовий повірений України у справах ООН посол Валерій Кучинський зробив наголос на внеску нашої держави у процес ядерного роззброєння, ліквідації зброї масового знищення.

Український дипломат відзначив важливість надання нового імпульсу переговорам щодо ліквідації ядерної зброї за участю усіх ядерних держав.

***

15 жовтня завершилася візита до країн Західньої Африки найбільш представницької в історії ООН делеґації Ради Безпеки, до складу якої входив Постійний представник України при ООН Володимир Єльченко. З метою вивчення реґіонального контексту сучасного конфлікту в Сьєрра-Леоне делеґація у складі 11 послів країн-членів Ради Безпеки відвідала також Гвінею, Малі, Нігерію та Ліберію, провела зустрічі з главами цих держав, представниками місцевих політичних партій, агенцій ООН та міжнародних неурядових гуманітарних організацій. Під ча зустрічей обговорювались шляхи встановлення миру в Сьєрра-Леоне.

Візита делеґації збіглася з обговоренням в Україні перспектив участи нашої держави у миротворчій операції в цій африканській країні. Уряд заявив, що розраховує на підтримку України, очікує на прибуття української техніки та обслуговуючого персоналу.

***

Україна в черговий раз привертає увагу світового співтовариства до необхідности закладання надійних підвалин для раціонального користування природними ресурсами та новими технологіями.

Потреба випрацювання національних, реґіональних та ґльобальних екологічних стратегій, орієнтованих на формування нового світогляду, що базуватиметься на засадах сталого розвитку, стала ляйтмотивом виступу на 55-ій сесії Генеральної Асамблеї ООН в ході розгляду питання „Довкілля та сталий розвиток" міністра екології та природних ресурсів України Івана Зайця.

Міністер повідомив учасників дискусії про стан захисту довкілля в Україні, наголосив, що Україна, яка постраждала від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, прийняла рішення про закриття ЧАЕС 15 грудня 2000 року, закликав учасників сесії підтримати ініціятиву України щодо проголошення дня закриття Чорнобильської АЕС Міжнародним днем боротьби з наслідками техногенних катастроф.

Постійне представництво України при ООН

Перший міжнародний дитячий конкурс української мови

КИЇВ. – В Україні проходить перший Міжнародний дитячий конкурс знавців української мови, започаткований Освітньою фундацією Петра Яцика (Канада), Ліґою українських меценатів, Українським міжнародним комітетом з питань науки і культури при Національній академії наук України та Академією педагогічних наук. Конкурс проводиться з метою піднесення престижу української мови, виховання пошани до мови. В майбутньому конкурс має стати традиційним. У конкурсі беруть участь діти трьох вікових категорій з України та інших близьких і дальших країн. Переможці отримають іменні нагороди закордонних і вітчизняних меценатів, також будуть відзначені вчителі, учні яких перемогли в конкурсі. Нагородження відбудеться 9 березня наступного року, в день народження Тараса Шевченка.

УНІАН

Військові обговорили богословське бачення проблем миру та війни

ЛЬВІВ. – Військовослужбовці з 10 країн світу взяли участь у міжнародній військово-християнській конференції, присвяченій 2000-річчю Різдва Христового, яка проходила у Львові. Вперше в Україні її організували Державний комітет у справах релігій, Всеукраїнська Рада церков та релігійних організацій і Міністерство оборони України. Метою конференції є сприяння розвитку християнського богослов'я з проблем миру і війни, обмін досвідом християнської підтримки військовослужбовців та членів їх сімей.

Повернення журналіста радіо „Свобода" Андрія Бабицького

У дагестанській столиці Махачкалі російський суд розглянув справу кореспондента радіо „Свобода" Андрія Бабицького, звинувачуваного у використанні фальшивого пашпорту і оштрафував його на 10 тисяч карбованців. Присуд негайно потрапив під амнестію з нагоди 55-річчя перемоги над фашистською Німеччиною. Захисник А. Бабицького Генрі Рєзник сказав, що верховна влада Росії зазнала поразки у політичній грі довкола журналіста.

Що ж сталося з Бабицьким? 16 січня російські військовики затримали Андрія Бабицького, який був єдиним репортером, який висвітлював хід війни з чеченського боку.

Офіційні засоби масової інформації згодом сповістили, що його віддали чеченцям в обмін на двох російських вояків, які перебували у чеченському полоні. Ще через місяць стало відомо, що Бабицького затримали при спробі перейти кордон з Азербайджаном з фальшивим пашпортом. Цей пашпорт дали йому люди, які його затримували.

Уся ця справа була операцією російських спецслужб, які під виглядом обміну передали Бабицького в один з проросійських чеченських підрозділів, замаскований під „бойовиків".

Сценарій „обміну" випадково розкрився через телеоператора, який трохи затримав камеру і всі побачили, як „визволеного" журналіста грубо скрутили озлючені вояки. Пізніше репортер впізнав одного з „бойовиків" серед охоронців ставленика Москви Кадирова.

Отже, не було ні викрадення, ні обміну, був лише спектакль, поставлений для того, щоб затриманого російськими військовиками журналіста перетворити на „в'язня жорстоких повстанців", від рук яких він мав і загинути, якби на Заході не знялася хвиля протесту. І тоді В. Путін необачно признався: „Я дав розпорядження зберегти йому життя". Так західні правозахисники врятували Бабицького від смерті, а Путіна – від моральної відповідальности за цю смерть.

Володимир Криловський,
журналіст
Нью-Йорк

Дебати кандидатів...

(Закінчення зі стор. 3)

ли свідками цього. Та це не головне. Важливо, що Ал Гор підтримує жінок, яких, як відомо, на високих виборних посадах непропорційно мало. Так, зі ста сенаторів тільки 9 – жінки. Серед Палати представників їх всього 56, а серед 50 губернаторів штатів – тільки 3 жінки.

Як свідчить опит виборців, проведений засобами масової інформації, у другому турі кращим визнаний губернатор Джордж Буш.

І нарешті, 17 жовтня, у місті Сент-Люїсі, відбувся заключний тур політичного двобою між претендентами на президентське крісло Алом Гором та Джорджем Бушем. Не варто доводити, що на цю зустріч покладалися великі сподівання, адже лише три тижні відділяють її від виборів.

В порівнянні з попередніми турами в останньому були свої відмінности, які ніким не могли бути передбачені. Напередодні дебатів в авіаційній катастрофі неподалік від міста Сент-Луїс загинули губернатор штату Міссурі Мел Карнаган, його син та керівник апарату губернатора. Ал Гор, Джордж Буш та всі присутні в залі хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих.

Питання кандидатам на президентське крісло цього разу задавав не ведучий дискусії, а місцеві виборці, яких найбільше цікавило ставлення Гора та Буша до розмірів податків, вдосконалення шкільної освіти і поліпшення медичного обслуговування. Для відповіді кожному претендентові давалося дві хвилини. Проте, нічого нового учасники зустрічі, а також і мільйони телеглядачів, які спостерігали за дебатами Гора і Буша, не почули.

Протягом третьої зустрічі опоненти вели себе досить агресивно, часто перебивали один одного, допускали дошкульні слова. Результати опиту телеглядачів свідчать, що переможцем заключної дуелі вони вважають демократа Ала Гора.

На думку політологів, які уважно слідкували за поєдинком, рахунок трох турів дебатів 2:1 на користь віце-президента. Однак це не означає, що вже можна вітати Ала Гора з перемогою. Останнє слово – за виборцями, які 7 листопада будуть голосувати.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Хай діти з України святкують разом

Звернення до української громади в США

Наближаються Різдвяні свята – час, коли ми будемо одне одного поздоровляти і обдаровувати. Багато з нас у цей святковий час полине думками туди, де ми народились, звідкіля наше коріння - до вільної України. Та чи є вона такою, якою ми хотіли б її бачити? А як ні, то чим ми могли б їй допомогти такою стати? Координаційний Комітет Допомоги Україні США (ККДУ) вже одинадцять разів спонзорував приїзд дітей зі східних і південних областей України в Галичину на час Різдвяних і Великодніх свят, щоб надихнути їх на відродження вже забутих в їхніх регіонах українських традицій.

Наше звернення до тебе, українська родино! Причинімося до цього процесу виховання нового національно-свідомого покоління! Замість висилки святочних карток і коштовних подарунків, пожертвуйте ці гроші на благородну ціль національного усвідомлення дітей України!

ККДУ помістить у „Свободі" одне спільне побажання, вираховуючи поіменно всіх тих, які встигли до 30 листопада зложити пожертву на цю справу. Ваші чеки просимо виписувати на Coordinating Committee to Aid Ukraine або CCAU і висилати на адресу: **16 Manger Road, West Orange, NJ 07052.**

Всі пожертви на CCAU звільнені від федерального податку.

За екзекутиву ККДУ

Володимир Воловодюк, голова
Оксана Тритяк, заступник голови
Богдан Гайдучок, касир

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу
ВЕРЕСЕНЬ 2000 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 8/2000	7,241	15,274	3,660	26,175
Неактивні члени 8/2000	7,327	18,002	0	25,329
Всі члени 8/2000	14,568	33,276	3,660	51,504
Активне членство				
Приріст у 9/2000				
Нові члени	8	27	0	35
Нові УЛ	0	1	0	1
Прийняті наново	3	8	2	13
Разом	**11**	**36**	**2**	**49**
Убуток				
Померли 9/2000	0	28	0	28
Вибрали гроші	2	14	0	16
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	14	19	0	33
Виплатили вповні вкладки забезпечення	15	22	0	37
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	2	0	2
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	26	68	0	94
Вигасло забезпечення (активні)	30	27	66	123
Кінчилось забезпечення	0	2	5	7
Разом	**87**	**182**	**71**	**340**
Всі активні члени 9/2000	7,165	15,128	3,591	25,884
Неактивне членство				
Приріст у 9/2000				
Виплачене забезпечення	15	22	0	37
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	2	0	2
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	26	68	0	94
Разом	**41**	**92**	**0**	**133**
Убуток у 9/2000				
* Померли	0	39	0	39
* Вибрали готівку	9	17	0	26
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	0	1	0	1
Повернені в активні	3	10	0	13
Вигасло забезпечення (неактиквні)	3	6	0	9
Разом	**15**	**73**	**0**	**88**
Всі неактивні члени 9/2000	7,353	18,021	0	25,374
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 9/2000	**14,518**	**33,149**	**3,591**	**51,258**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ,
ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

У пошані до минулого, з баченням майбутнього

СОЮЗ - БАТЬКО

Д-р Осип Кравченюк

(Продовження
Початок в чч. 40.41).

Видання УНСоюзу

У відозві з приводу Другої Конвенції УНС („Свобода", 17 квітня 1895) читаємо, що Союз створено не тільки для того, щоб боронити права українців, а й для того, „щоб світло правди і науки понести між рідних братів, котрих судьба розкинула колоніями по цілій Америці". Саме це і робив Український Народний Союз своїми численними публікаціями, книжками, календарями і періодичними виданнями.

Рівень усіх цих публікацій мінявся з бігом часу: на місце розвагових і повчальних книжечок прийшли видання історичного змісту, інформаційні брошури про США, Конституцію і закони, про отримання громадянства, далі – підручники і словники для вивчення англійської мови, лікарські порадники, вибрані твори з української літератури і нарешті, від 1940-их років, наукові праці.

У повоєнні роки УНС нав'язав тісний контакт з Науковим Товариством ім. Шевченка в Нью-Йорку і видав разом з ним збірник-альманах „Наш Шевченко" (1961) і календар-альманах на 1966 рік, присвячений 110-річчю народження і 50-річчю смерти Івана Франка. Щедра фінансова підтримка УНС прискорила здійснення епохального „Гарвардського проєкту" та заснування Українського Інституту при Гарвардському університеті. Заходами і коштом УНС видано численні англомовні наукові публікації. Окреме місце серед англомовних публікацій, спонзорованих Українським Народним Союзом, належить монументальній енциклопедії „Ukraine: A. Concise Encyclopedia" (vol. 1, 1963; vol. II, 1971).

Велику прислугу своїм членам та ширшим колам української спільноти робить Український Народний Союз, публікуючи від 1897 року щороку (з незначними перервами) календарі-альманахи. Вони користуються великою популярністю серед читачів, бо включають добре опрацьований різноманітний матеріял на історичні, літературні й мистецькі теми, розважові статті і спомини; зокрема дослідники історії УНС, української іміграції і української політичної думки знаходять у них необхідні інформації для своїх праць. Кілька календарів-альманахів були присвячені роковинам народження чи смерти Т. Шевченка (1961 і 1964), І. Франка (1966), І. Мазепі (1959), 50-річчю української національної революції (1967), 200-річчю США і Тисячоліттю Хрищення Руси-України, 100-літтю „Свободи" і 100-літтю УНС.

„Свобода"

Вершиною видавничої діяльности Українського Народного Союзу треба вважати його періодичні видання. Перше місце належить тут незамінній газеті „Свобода", старшій на п'ять місяців від свого видавця.

В історії української журналістики „Свобода" займає одне з перших місць. Крім неї, ні один із наших часописів в Україні чи в діяспорі не постав серед більш несприятливих обставин, ні один не мав перед собою тяжчого завдання бути пробудником, просвітителем і дійсним провідником своїх читачів, ні один не охоплював кількістю і різноманітністю своїх співробітників та своєю тематикою дослівно всі закутки землі і, нарешті, ні один не залишився при житті сто років. Газета заснована о. Григорієм Грушкою. Її перше число вийшло 15 вересня 1893 року. Її редакторами були спочатку священики, і тільки 1907 року на їх місце прийшли світські люди. З повільним зростом національної свідомости імігрантів підносився рівень друкованих у „Свободі" матеріялів, і нині вони відповідають вимогам часу й освіченої читацької публіки. Крім головних редакторів, велику ролю у сторічній історії „Свободи" відігравали її співредактори і безліч кореспондентів з обох боків океану. Усім їм належиться наше признання за те, що „Свобода" була і є для нашої спільноти провідником та організаційним і духовним посередником між емігрантами з усіх кінців землі і - що не менш важливе – невичерпним джерелом інформації про життя всієї української діяспори і українського материка.

(Далі буде).

Перевезення видань УНСоюзу у 50-ті роки.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч в Парсиппані

Під час зустрічі в Головній канцелярії УНС

У Головній канцелярії УНСоюзу 18 жовтня відбулась зустріч провідників УНС, доброчинних та інших громадських організацій США з виконавчим директором Міжнародного фонду „Відродження" Євгеном Бистрицьким. Зустріч відкрила предсідник УНСоюзу Уляна Дячук, яка представила присутнім гостей з України – Євгена Бистрицького та голову фонду „Сейбр - Світло" Ольгу Ісаєвич зі Львова.

Євген Бистрицький розповів про діяльність фонду „Відродження", який заснований в Україні у квітні 1990 року як частка мережі фундацій Джорджа Сороса. Цей фонд, один з найбільших доброчинних фондів України, є національною громадською організацією, тобто такою, що максимально спрямована на розвиток української державности, освіти і культури, вирішення соціяльних проблем. Фонд „Відродження" здійснює програми „Демократизація і реформування місцевого самоврядування і державного управління", „Засоби масової інформації", „Жінка в суспільстві", „Громадський правозахист" та інші. Євген Бистрицький докладно поінформував про суть кожної. В дискусії, яка розгорнулася з приводу доброчинної діяльности фонду „Відродження", взяли участь проф. Тарас Гунчак, Ольга Ісаєвич („Сейбр-Світло"), президент фонду „Діти Чорнобиля" Зенон Матківський і виконавчий директор цього фонду Олександер Кузьма, голова ККДУ Володимир Воловодюк, головний редактор „Свободи" Ірена Яросевич, Тетяна Витвицька (фундація „Сейбр"), координатор особливих проєктів УНС Оксана Тритяк, предсідник УНС Уляна Дячук. Зустріч провадила голова АГРУ Божена Ольшанівська. Її учасниками також були член ради фонду „Діти Чорнобиля" Надія Матківська, координатор цього фонду Валерій Бурачинський, директор цього фонду Олена Вельгаш, головний редактор „Ukrainian Weekly" Рома Гадзевич, редактор „Свободи" Ольга Кузьмович, Володимир Боднар з Українського національного центру, головний скарбник УНС Стефан Качарай, секретар UAPBA-NYNJ Олександра Ісаєвич-Масон, почесна голова СУА Анна Кравчук, скарбник СУА зі справ стипендій Ориса Яцусь, Надія Світлична („Людські права в XX столітті").

На закінчення зустрічі предсідник УНСоюзу Уляна Дячук подякувала усім її учасникам за піклування про інтереси України.

Левко Хмельковський
(текст і фото)

Учасники зустрічі (зліва): Ірена Яросевич, Божена Ольшанівська, Уляна Дячук, Євген Бистрицький.

„Реґенсбуржці" з'їхалися ще раз

XI зустріч „реґенсбуржців" відбулася на Союзівці 11-14 вересня ц. р. Як і всі попередні, вона мала невимушену й теплу атмосферу. Кожна зустріч має якусь свою особливість чи „характер". А наш „отаман" і верховода Богдан Маланяк на кожній зустрічі твердить, що „ця є найкраща!". І в запалі розчулення здається, що саме так і є. На кожній зустрічі!

Більшість учасників прибули вже в неділю по полудні. Тут і там чулися оклики і сміх. Після вечері обговорено актуальні справи та питання про видання нової книжки.

У понеділок день пробіг дуже швидко. Все шуміло й рухалося, мов у мурашнику. Найбільше юрмилися біля реєстраційного столу, де одержували пакет з одноднівкою. Оглядали світлини й монтажі та відео з Реґенсбурґу або гуторили й ділилися новинами. Тим часом у бібліотеці на повну пару діяла „крамничка" під зарядом Роми Мисько-Яхторович. Це ще один засіб придбання фондів, і практикується вже втретє. Ще деякі рішення, зміни й уточнення програми, й майже час на відкриття з бенкетом.

У бенкетовій залі, гарно прикрашеній реґенсбурзькими написами й шкіцами Оксани Теодорович, Богдан Маланяк офіційно відкрив з'їзд та привітав зібраних учасників. Роздвоєність його почувань знаходить такий самий відгук і в серцях присутніх, бо, з одного боку - так радісно і приємно знову всім зустрітися, а з другого - гнітить жаль і біль, що наша товаришка, Богданова однокляcниця Ляля Малюк-Савин, яка мала проводити цим бенкетом, не змогла прибути з огляду на несподівану, три дні перед з'їздом і коротко перед святкуванням 50-ліття подружжя, смерть її чоловіка, нашого колеґи Бориса. Хвилиною мовчанки вшановано його пам'ять...

Авторка цих рядків прочитала приготований Лялею привіт, написаний з великим чуттям і любов'ю, а також поділилася своїми думками з приводу наших з'їздів та їх значення для нас. Все це разом створило якийсь такий урочисто-інтимний настрій, що здавалося, ніби вся реґенсбурзька родина – присутні й неприсутні, живі й померлі – з'єдналися в духовну цілість, містично зв'язані чимсь невловимим... І ніби на мить в занімілій залі в унісон забилися серця, а відспіване всіми присутніми „Отче наш" прозвучало якось особливо. Місцевий парох, о. Юрій

(Закінчення на стор. 14)

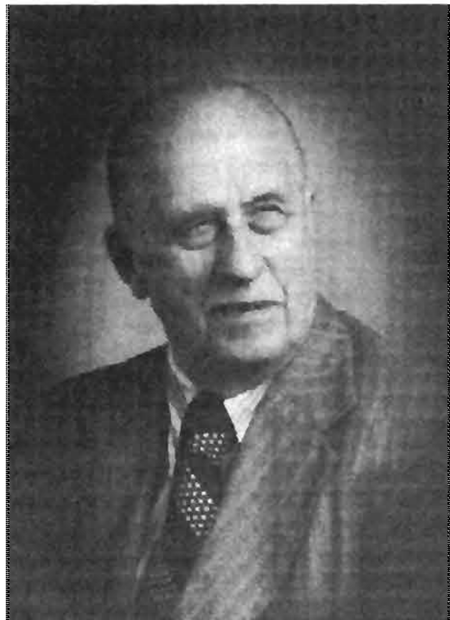

„Реґенсбуржці" на Союзівці. Вересень 2000 р.

ЛЮДИ ДІЯСПОРИ

Хвала життю

До 90-річчя з дня народження Володимира Барагури

Ой, дігнав я літа мої
На калині-мості,
Літа мої молодії,
Йдіть до мене в гості...

Саме так треба висловитися про життя Володимира Барагури – педагога, журналіста, редактора, письменника, рецензента, критика літературних творів, автора різновидних форм багатогранного і творчого хисту, та людини високогідних прагнень з почуттям громадської відповідальности. У своїй творчості він майстер глибинного значення слова, вміло ним орудує щоб наповнити новим змістом і вкласти нові значення.

Ім'я В. Барагури було мені відоме ще з дитинства як читачеві „Малих друзів", а опісля як пластовій виховниці та учительці Шкіл українознавства. Його твори для дітей і молоді завжди були невичерпним джерелом прецікавих прикладів з минулого нашого народу, а „Веселка" – бездонною криницею розповідей, віршів і матеріялів для пластових гутірок чи шкільних лекцій, засобом розширення можливостей вивчення української мови для дітей, народжених на поселеннях, і напрямним у вихованні мистецького відчуття. Всі ці Богом дані та наполегливою працею ним вигладжені таланти В. Барагура вклав упродовж свого життя не тільки у свою літературно-письменницьку творчість, але й у виповнення своїх переконань громадського обов'язку стосовно виховання в діяспорі молодого покоління для користи країни походження їхніх дідів і батьків – України.

Володимир Богдан Дмитро Барагура народився 8 листопада 1910 року в Немирові на Львівщині, в сім'ї судового службовця. Там провів дитячі роки й отримав початкову освіту. До гімназії „Рідної Школи" ім. Осипа Маковея в Яворові ходив 1922-1928. У Львівському університеті 1934 року закінчив студії слов'янської філології, здобувши ступінь маґістра філософії. Співробітник багатьох ґазет і журналів в Україні перед і під час Другої світової війни та на еміґрації в Німеччині. У США співпрацює у „Свободі" та інших виданнях. Як автор творів для дітей і молоді дебютував у „Малих друзях" і співрацював в інших журналах – „Дорога", „Юнак", „На варті", „Крилаті". Від 1954 до 1992 – він редактор журналу „Веселка", що його до 1995 року видавав Український Народний Союз. Автор кількох книжкових публікацій – „Істота й завдання літературної критики", „Літературна творчість у світлі психоаналізи", „Микола Хвильовий", „Виховання в Інтернаті", „'Веселка' в школі". Серед літературних творів В. Барагури: „Меч і книга" (1954, 1980), „Калиновий міст" (1982), „Як я став журналістом" (1989), Мої перші кроки на землі Вашінгтона" (1988), „Повернутий лист" (1989), „Воєнні переживання сірої людини" (1991). У своїй багтогранній літературній діяльності він був успішним серед широкого кола читачів у діяспорі, що підтверджують наступні слова: – „На фоні доволі обмеженого, в ділянці прози, видавничого ринку, В. Барагура як прозаїк-мемуарист знайшов не тільки видавців, але й читачів, що в його споминах, з часів дитинства чи юнацького віку, могли віднайти і себе у своїй власній біографії".

Не має сумніву, що прихильні відгуки на творчість ювілята знайдуть відгомін і в Україні, де вони стануть справжнім мостом, після понад півстолітньої розлуки, письменника з материком. У дев'ятдесятиліття ювілята хочеться підкреслити, – свій калиновий міст він проходить як хвалу життю, що виповнене повноцінністю праці для добра свого народу.

Довголітньому редакторові „Веселки" і співробітникові „Свободи" бажаємо з дев'ятидесятиліттям Божих благ, багато добра, кріпкого здоров'я та спокійної дальшої мандрівки по калиновім мості.

Х. В.- Ф

Методій Борецький: на державній і громадській нивах

Інж. Методій Борецький

Читачі „Свободи" впродовж багатьох років зустрічають на сторінках газети ім'я Методія Борецького. Народився М. Борецький 12 березня 1927 року у Самборі, Україна, в родині Луки і Стефанії (з дому Квітковської) Борецьких.

Вищі студії цивільної інженерії та маґістерські ступені цивільної та інженерії довкілля здобув у Дрексел-університеті в 1964, 1970 і 1974 роках. Крім того, в 1057 році М. Борецький був нагороджений Дрексел-університетом грамотою та золотою медалею за академічні досягнення.

Його зацікавлення включають досліди з різних ділянок інженерії довкілля, – це було пов'язано з темою докторату. Він володіє: українською, німецькою, російською, польською, еспанською та, звичайно, англійською мовами.

Професійно Методій Борецький працював у ряді державних інженерських відділень американської армії та морської фльоти та був дорадником інженерної фірми. Він є членом Американської спілки військових інженерів, Американської спілки цивільних інженерів, Американської спілки професійних інженерів, Товариства українських інженерів Америки, в якому очолював філядельфійський відділ, а від 1972 року – член Головної управи. Крім того, він є активним членом української громади та її організацій у Філядельфії – УККА, УОКЦ, СКУ, УСК „Тризуб" і є членом української католицької церкви Благовіщення Пресвятої Діви Марії.

Його особисті та професійні досягнення є відзначені у кількох біографічних виданнях Америки.

Конференція представниць етнічних громад США

В п'ятницю, 20 жовтня ц. р., відбулася телефонічна конференція жінок – представниць етнічних громад США, в якій взяли участь українки. Спонзором конференції була Демократична партія США.

Головним промовцем була Гадасса Ліберман, дружина кандидата на віце-президента Джозефа Лібермана з Демократичної партії. Інші промовці – колишня конгресменка зі штату Нью-Йорк Джеральдін Ферраро, конгресменки Дженіс Шаковскі (Ілльиной) і Роза Дельора (Коннектікат), Ненсі Пелозі (Каліфорнія) і Крис Воркіш, активістка Демократичної партії. Обговорювано теми поліпшення освіти, рівноправ'я жінок, соціяльного забезпечення, збереження родинних традицій та ін. Дивно, що жодна дискутантка не порушила питання абортів і торгівлі жінками та дітьми. Мені випало брати участь у цій конференції і тому припускаю, що ці проблеми є надто болючими, нелегко сприймаються жінками, тому вони не наважуються їх порушувати. Під час конференції висловлено побажання розширення НАТО на країни Центральної Европи з метою її кращого захисту.

Божена Ольшанівська,
Ліга українських виборців

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

28 жовтня – презентація книжки Ольги Кузьмович „Про це і те" в галерії УОКЦ при 700 Сідар вул. у Філядельфії. Початок о 4:30.

◆

28 жовтня – зустріч з головним редактором журналу „Бористен" Фіделем Сухоносом з Дніпропетровського в залі церкви св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж. Початок о 7-ій вечора.

◆

28 жовтня – осіння забава 2-го відділу ООЛ в Домі СУМА Йонкерсі (301 Палісайд Аве.), оркестра „Відлуння". Початок о 9-ій вечора.

◆

4 листопада – святкування 50-річчя Українського лікарсь кого товариства Північної Аме рики в готелі Маріот, Нью-йорк. **Тел. (888) RX-UMANA. Факс (888) 55-UMANA. E-mail: umanajubilee@aol.com**

◆

5 листопада – відзначення 50-річчя УВАН у США в Українському Інституті Америки. Початок о 2-ій по полудні.

◆

11 листопада – доповідь президента Товариства українсько-американських професіоналістів і підприємців Івана Гинянського про торгівлю в Україні у Рамада-готелі, **130 Rt. 10 W, East Hanover, NJ.** Початок 0 7:30.

◆

12 листопада – концерт Українського національного ансамблю танцю ім. Г. Верьовки у Леман центрі Нью-Йорку. Початок о 2-ій годині.

◆

18 листопада – з'їзд українських журналістів Канади в Торонто, у залі КУМФ: **вул. Блюр захід, 2118.** Поч. о 9-ій год. ранку. Факс для зголошень і порад: **(416) 323-3250.**

◆

19 листопада – відзначення 50-річчя Пласту в Кліфтоні, у приміщенні „Гай-скул": **333 Colfax Ave., Clifton.** Початок о 3 -ій год. по пол.

◆

27 січня 2001 року – баль дебютанток Українського лікарського товариства Північної Америки, Товариства українських інженерів, Товариства українських ветеринарів в готелі „Інтерконтиненталь" (**505 North Michigan Ave., Chicago Il**). Тел. **(773) 278-6262**.

◆

Новорічна забава на Союзівці. Замовлення – до 16 жовтня. Тел. **(914) 626-5641.**

◆

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями. Тел. **(973)-292-9800, дод. 3040.**

УКРАЇНА І СВІТ

Ігор Білозір перейняв естафету В. Івасюка

Здається, що 8 жовтня у вщерть виповненій залі НТША не було жодної людини, яка не слухала б з великим зворушенням пісень у виконанні Ігоря Білозора на останньому його концерті в США, на Союзівці літом минулого року. Цей концерт був відтворений з відеострічки, яку зафільмував Ярослав Кулинич.

Привітний, усміхнений композитор дивився на присутніх з екрану, і просто не хотілося вірити, що його вже немає серед живих. На жаль, похорони І. Білозора у Львові з участю світочів мистецтва та літератури не залишали присутнім жодної надії почути пісню з уст Ігоря Білозора.

Про його творчість, вплив на сьогоднішню спільноту Львова та усієї України говорила Лідія Баб'юк, яка порівняла трагічну загибель І. Білозора з не менше трагічною смертю композитора Володимира Івасюка, що сталася 21 рік тому, але залишилася незабутньою, як і його музика. Саме І. Білозір оживив обірвану струну В. Івасюка, перейнявши творчу естафетуруту, аж до свого трагічного кінця.

Л. Баб'юк розповіла не тільки про творчість Білозора і його ансамбль „Ватра", але також про відзначення сороковин його смерти на міському стадіоні у Львові, і закінчила свою розповідь закликом до кожного, кому не байдужа Україна, не цуратися української мови і бути українцями у своїй державі.

Марія Стефак зачитала повним зворушення голосом вірш в пам'ять І. БІлозора, що його написав Степан Цабак на вістку про смерть композитора, після чого присутні мали нагоду побачити фільм про похорон І. Білозора, який отримано від директора телевізійної програми Романа Мариновича.

Це повне спогинів і жалю недільне пополудне завдячують громадяни Нью-Йорку 64-му Відділові Союзу Українок Америки та його голові Христі Навроцькій, яка відкрила і закрила імпрезу, щиро дякуючи виконавцям.

О. Кузьмович

Кав'ярня у Львові, у якій стався конфлікт з трагічним фіналом.

Хрест на місці загибелі І. Білозора.
Світлила ***Х. Ференцевич.***

Добротворець Богдан Гайдучок

Цьогорічний травень подарував нам, прикарпатцям, ще одну зустріч з Б.Гайдучком та Д.Терхо – щедрими меценатами, щирими друзями України. Кожен день наших гостей був переповнений відвідинами освітніх та медичних закладів, зустрічами зі студентами, школярами, представниками молодіжних організацій. В Рудках, як і під час кожного попередньої візити п. Богданові не давали й хвилини спокою: все нові й нові відвідувачі ділились наболілим, прохали поради, допомоги. Серце нашого земляка відгукується на біди інваліда з с. Подільці Марійки Лаврів, на гірку долю 2,5 річного Богдана Кузика, кров якого уразила безжальна лейкемія (наслідок Чорнобильської катастрофи). Кільком дорослим і дітям п. Богдан допомагає придбати сучасні слухові апарати. Діти з бідних родин минулий рік користувались послугами кваліфікованого стоматолога завдяки турботам п. Богдана. Побували наші дорогі гості в будинках милосердя Самбора та Рудок, відвідали сиротинець у Корналовичах. За кожними відвідинами іде конкретна допомога тим, хто її потребує. Ось завершується ремонт полегового будинку в Рудках – і до цієї справи безпосередньо причетний п. Богдан.

Квітами та піснями, ляльковою виставою вітали гостей рудківські діти 25 травня у середній школі, а згодом у музичній школі містечка. Побували Б.Гайдучок та Д.Терхо у Самбірській школі №8, де поглиблено вивчається англійська мова. Вже п'ятий рік п. Богдан Гайдучок проводить курси з менеджменту й економіки для старшокласників Рудківської школи, відкриваючи їм вікно у світ бізнесу. Завдяки п. Богдану і його однодумцям освітяни прилучилися до читання газети української діяспори у США, зокрема альманахів Українського Народного Союзу.

На рудківській землі господь благословив з'яву п. Богдана-Зеновія Гайдучка на світ 70 літ тому. На цій землі творить він свої добрі діла. Квітам, віншуванням, пісням не було рахунку на урочистому вечорі з нагоди славного ювілею дорогого п. Богдана, почесного громадянина м.Рудок, як нема рахунку його пожертвам та меценатству. Серед усіх скромних дарунків для ювіляра чи не найголовніші – вишиваний рушник і – щоб ще повертався п. Богдан на ту землю, де вперше зацвіла для нього калина у лузі – фотокопія ікони Рудківської Божої Матері, щоб оберігала нашого добротворця від зла й хвороб.

Неля Кінзерська,
Віталій Купчинський,
Рудки

Тривожна вістка: закрили бібліотеки

Олександер Вівчарик

30 червня ц.р. в Смілянському районі, на Черкащині, місцева влада закрила всі бібліотеки, бо немає грошей на їхнє утримання. 70 бібліотекарів залишились без роботи, сотні читачів – без книжки. А щоб читачі „Свободи" знали, які кошти витрачала влада на оплату праці бібліотекарів, скажу, що абсолютна більшість з них отримувала чверть місячної платні – 17 гривень, тобто 3 доляри на місяць.

На Смілянщині діяло 35 бібліотек. Відтепер вони всі – на замку. Селян, які практично не мають телебачення і радіо, коштовної у цю пору періодики, позбавили ще й книжки. Школярі і студенти вже не зможуть прочитати програмові твори, узяти підручники. А бібліотекарі? Ольга Грищенко з Березняків, наприклад, живе у маленькій кімнатці при книгозбірні, не маючи грошей... навіть на паливо. Тонна вугілля коштує 200 гривень, а їй досі платили 17.

Безвихідь і зневіра роблять людей байдужими, сумними. Дівчата-бібліотекарі вже, напевно, і посміхатися не вміють. А моя мама розповідає, яку велику просвітницьку роботу провадили колись хати-читальні в західній Україні!

Тим часом українське слово занепадає. Не сприяє національному прозрінню не тільки економічна скрута, а й дволикість, лицемірство багатьох вчителів. Викладаючи уроки сякою-такою українською мовою, вони часто-густо переходять на російську, нею переважно проводять позакласні заходи.

А що вже казати про спортивні секції, технічні гуртки, танцювальні кляси... Вся робота у них ведеться російською мовою: рідна мова, як національний одяг – для урочистих заходів, а повсякденна мова – російська. Це закріплюється на рівні підсвідомості. А нема мови – нема й держави. Люди, які думають і розмовляють російською мовою, тягнуться і до російської культури, літератури, пісні... От і маємо підгрунтя для конфлікту у Львові, який сколихнув свідому Україну.

Проте коли у Львові замислилися над причинами трагедії і пробують покращити ситуацію, намагаючись щось зробити для виконання Закону про мови, то у Києві і в провінції спроби повернути рідну мову в школи, державні установи, торгівлю, транспорт, побутове обслуговування викликають непорозуміння.

Мої батьки, як і батьки дружини, не зі своєї волі значну частину життя провели на півночі Росії, у

(Закінчення на стор. 16)

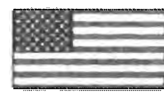
Ukrainian Americans know *Al Gore* is on our side.

Al Gore has put together the most pro-Ukrainian policy in American history. As Co-Chair of the Kuchma-Gore Commission, Al Gore visited Ukraine and meets regularly with her leaders. He supports Ukraine's growth as a prosperous, secure and democratic country. He was honored with the Friend of Ukraine Award in 1999 by the Joint Conference of Ukrainian Professional Organizations.

When it comes to the issues that matter to families, Al Gore puts us first.

Investing the surplus to save Social Security. Taking on big drug companies to pass a Medicare prescription drug benefit for seniors. Fighting for a real Patients' Bill of Rights that puts doctors and patients — not HMO bureaucrats with their eye on the bottom line — in charge of medical decisions. Putting more cops in our neighborhoods. Making revolutionary improvements in schools, including finishing the job of hiring 100,000 new teachers.

 Al Gore is fighting for all of our families.

	Al Gore	George W. Bush
Prescription Drugs	Comprehensive, voluntary plan would charge no deductible and provide drug coverage for all of the nearly 40 million Americans on Medicare.	Plan protects big drug company profits and would leave millions of middle class seniors and people with disabilities on Medicare without prescription coverage. In fact, there is no guarantee in Bush's plan that middle class seniors would get any benefit at all. (*Governing Magazine*, 9/00; Testimony of Michael Hash, Deputy Administrator of HCFA Before the Senate Finance Committee, 3/29/00)
Patients' Bill of Rights	A **real** Patients' Bill of Rights holds HMOs accountable for harm to patients and puts doctors and patients, not HMO bureaucrats, in charge of medical decisions.	A plan, which leaves out 135 million people is watered down under pressure from the health care industry, would allow HMOs to escape accountability for harm done to patients and leave bureaucrats in charge. (*Associated Press*, 7/16/99; *Los Angeles Times/CNN*, 7/14/99; *Washington Post*, 7/16/99)
Social Security	Long-term savings from debt reduction will be used to strengthen Social Security and ensure that it will be available for all Americans.	Social Security funds would be invested in risky privatization schemes that cost up to $900 million in fees to wall street and could cause retirees to lose money. (*Wall Street Journal*, 4/21/00, 5/12/00, *Washington Post*, 5/11/00; *Associated Press*, 5/17/2000)
Education	Revolutionary changes will improve education through smaller classes, higher pay and increased accountability for teachers and creating charter schools within the public school system.	Opposed hiring 100,000 new teachers to reduce class sizes and said, "Higher education is not priority." (*Washington Post*, 3/31/00; *San Antonio Express-News*, 3/22/98)
Tax Cut Plan	Responsible, targeted tax cuts would help working and middle class families.	Tax cuts will benefit the wealthiest few and bust the budget. (Citizens for Tax Justice analysis, 5/10/00, 5/17/00; CBO Report, The Budget and Economic Outlook: Fiscal Years 2001-2010, 1/00; *Chicago Tribune*, 6/27/00)

Paid for by the Democratic National Committee

ІСТОРІЯ І ПАМ'ЯТЬ

Глас вопіющого в пустелі

Травень-червень 1945 року. Німеччина, Тюрингія. Кінець Другої світової війни був повторенням мандрівки народів. Шляхи Німеччини переповнені втікачами, які з возиками, наплечниками та ручним баґажем ішли, куди очі вели. До того додавались американські джіпи й вантажні авта, що „розпихали" людську юрбу. Гамір, плач дітей, рев двигунів і розпечене повітря з клубами пороху доповнювали той драматичний сценарій.

Вибравшися зі Судетів в напрямі Заходу, щоб не потрапити в лабети червоних „визволителів", я з родиною мандрував з іншими. У людському вирі психологія натовпу брала верх. Зголоднілий, спрагнений, осмалений нещадним сонцем і запорошений, – я тягнув візок, а моя дружина підпихала ззаду. Дві валізи й кілька клунків – цілий наш маєток. А на них сидів найдорожчий наш скарб – мав тоді два і пів рочку – Андрійко, а над ним накривало, що берегло голівку від сонця. Маючи трохи сухарів, ми мочили їх у воді й тим жили, а для дитини я „купував", радше випрошував, горнятко молока (бо гроші не мали вже вартости).

Якраз ми переїжджали через якесь пошкоджене бомбами містечко і я довідався, що тут тимчасово спинився штаб генерала Паттона. І тут до моєї молодої і недосвідченої голови (мені був тоді 31 рік!) стрілила напівфантастична ідея. Сьогодні, з ретроспективи півстоліття, здаю собі справу з її нереальности. Ставши перед будинком, де містився штаб генерала, я піднявся на ґанок і ввійшов до однієї з кімнат високого партеру. До мене підійшов черговий офіцер, правдоподібно капітан, зміряв мене колючим поглядом і щось буркнув під носом. За етнічними рисами його можна було зарахувати і до семітів, і до італійців, і до еспанців. Я згадав кілька англійських слів і ламаною мовою запитав, чи він розуміє по-німецьки. Старшина зиркнув на мене й шорстко запитав німецькою мовою з англійським акцентом: „Хто ви й що ви тут хочете?" „Я українець, за фахом історик... хочу говорити з генералом Паттоном". „Що ж ви хочете йому сказати?" – здивовано процідив він крізь зуби. „Я політичний еміґрант з України, окупованої „совєтами", хочу перестерегти генерала перед таким союзником, який загрожує західній цивілізації". Офіцер витріщив очі, ще раз зміряв мене від ніг до голови і вимовив: „Якби ви стали перед генералом і сказали йому оце, він не хотів би з вами говорити й показав би вам на двері".

Ми стояли якраз перед вікном. Я мимохідь глянув через вікно, що робить моя родина. Він перехопив мій погляд і запитав: „Це може ваша родина?" Моя дружина сиділа втомлена на східцях, держачи на колінах Андрійка. „Так це моя жінка й дитина. А у вас є діти?" У відповідь була мовчанка. Чи мені так здавалося, чи справді я завважив, його очі ледь-ледь торкнула слізна поволока і він уже м'якше промовив: „ Я стараюся вас розуміти, але..." – „Капітане, – сказав я, – коли з часом зрозумієте, хто є ваш союзник зі Сходу, згадайте мене й мої слова". Кивнувши головою, я обернувся, щоб вийти, але почув його голос: „Почекайте, візьміть трохи кексів і кілька консерв". Мені засвітилися очі: американські консерви! Але то була лише мить. Мій характер узяв верх. „Капітане, я не прийшов жебрати консерви". Мої слова затремтіли і спазмом застрягли в горлі. Переживання останніх тижнів і фізичне знеможення вилинули на психічний стан. Я відчув, що мої нерви відмовляють мені. А тут треба було тримати лінію до кінця. Кивнувши ще раз, я подався до виходу. Вже на дворі я обернувся і глянув на вікно. Там стояв капітан і дивився на нас. Я взяв за дишель возика, а жінка почала з-заду підпихати, й ми рушили далі в незнану дорогу. Щойно в таборі, де УНрівська кухня нагодувала нас, я оповів жінці історію з капітаном. Після тієї нашої одісеї почув жінчині терпкі слова: „Ти все маєш повно гонорів..."

Олександер Домбровський

Апостол віри в ҐУЛаґу

(Закінчення зі стор. 5)

– Служіння відбувалося в бараку?

– В бараку. Створював катехитичні гуртки, кожен барак мав такий гурток. Молодь була різна - люди зі східньої і південної України були мало обізнані... Священики проповідь остерігалися говорити, і я погодився проповідувати. Пам'ятаю мою першу проповідь про терпіння, про те, що хрест для людини є невід'ємною частиною її життя. Під час проповіді один в'язень чергував біля дверей і в разі небезпеки подавав гасло тривоги, але не завжди встигав, то мене тоді карали. Кидали у карцер на кілька днів, роздягненого до білизни, на день давали тільки склянку теплого чаю, сто грамів хліба і все... Нарешті мене як порушника режиму зачинили у БУРі – бараці посиленого режиму. Я тримався двох засад - Христа і Шевченка, який писав: «Караюсь, мучуся, але не каюсь».

З Алтайського краю мене вивезли в Омськ. Вже був 1953 рік. Коли помер Сталін, зняли в бараках ґрати, зняли номери, які ми носили на шапці, грудях, лівій нозі і на спині. Мій номер був Ґ-995. Покотилися повстання по всіх таборах. Я був засуджений на 10 років, але оскільки працював у «залікових таборах», то мав півтора року заліченого за важку працю, але мене не звільнили на волю, а повезли в Красноярський край, в село, де я працював на фармі. Але в 1956 році прийшла черга і на мене. Поїхав я в Тернопільську область, до своїх батьків. Коли довідався єпископ Микола Чарнецький, що я повернувся, а той єпископ був разом з моїм батьком в мордовських таборах, то сказав, що буде мене святити на священика. Я попросив два місяці на приготування і в листопаді дав про себе знати, що готовий. Після усіх екзаменів 18 листопада, о 6-ій годині ранку, у Львові, я прийняв свячення і право на душпастирську працю. Першу Службу Божу я відправив у Бучачі, в селі Нагірнянці, з'єднаному з містом, в домі сестер-служебниць. 19-го пішов правити в село Долішня Переволока на храмове свято Михаїла. Це була моя підпільна душпастирська праця. Я йшов від села до села. Кожної доби проходив пішки від 20 до 40 кілометрів. Проповідував, підтримував людей, вінчав, хрестив. Погоні часті були за мною. І так три роки в постійній праці. Вже через рік, як згодом виявилося, на мене було вже чотири постанови про арешт – в Тернополі, Львові, Дрогобичі і Станіславові. З 1957 року почав душпастирську працю також у Закарпатській області. Не спав ніколи в хаті. Спав у стайні, у стодолі, на оборозі, на стрихах. Коли йшов пішки вечорами, то стежками, полями, а як мусів вийти на дорогу і їхало авто, то лягав у рів, доки проїде. Спершу ходив сам, а пізніше почали мене супроводжувати активісти нашої підпільної церкви. Вони попереджали людей, готували хворих до сповіді, працювали дуже інтенсивно і організовано. Було, що мене ловили й вели до машини, а люди відбивали і далі я продовжував службу. Було, що люди мене переодягали і була стаття у «Прикарпатській правді» – «Піп чи артист?». Коли після хрещення я бачив, що оточений, то брав дитину на руки і виходив з хати як хрещений батько. Після шлюбу виходив з оточення під виглядом молодого, ведучи молоду попід руки. Це був також виклик більшовицькій владі проти її беззаконня.

Усе ж мене зловили. 22 січня 1959 року я мав їхати після Різдва з реляцією до єпископа Чарнецького у Львів, і у Станіславові зловили мене на дорозі, накинулися, скрутили руки назад, в уста запхнули газету і повели до авта. Було їх четверо, але я напружився і вирвався. Було це поблизу центрального ринку, а там людей багато. Я почав кричати на тих бандитів, люди нас оточили і я сорок хвилин говорив до них. Люди мені показували, що допоможуть втекти з того кола і я спробував, але невдало, бо впав і вороги накинулись на мене. Я ще встиг гукнути: «Бачите, люди, хто вони є! Це бандити! Чому вони не представляться, хто вони, чому кашкетами позакривали очі?» Приїздив з Києва чиновник намовляти мене перейти на православ'я. «Вибирайте, - каже, - тюрма чи воля». Я сказав, що міняти Церкву не можу, тому вибираю тюрму. Було покликано багато свідків проти мене, але жоден не сказав про мене жодного осудливого слова. Свідки були з Дрогобича, Львова, Тернополя, Станіславова. Різного віку люди. Кожен, коли проходив повз мене, то казав: «Слава Ісусу». Усі говорили, що я є українським священиком і вони самі мене запрошували до села чи міста. Один з них – Онуфрій Мирський з села Набережної, вже за 70 років, палицею стукнув, та й каже: «Панове судді, я вам скажу, що хто не вірить в Бога, то є скотина». Прокурор та інші почали кричати: «Засудити!» А мене така радість охопила, що я ладен був за віру піти на жорстокі муки, бо розстріл, мене не лякав, то – раз і нема, а я був готовий на більше. Дали мені 5 років таборів і 5 років висилки. Загалом я відсидів 14 років і 6 років висилки. Ув'язнений я був у Мордовії і мав те щастя, що перебував там разом з Патріярхом нашим Йосипом Сліпим.

У 1974 році я був свячений на єпископа і багато зробив для відродження Греко-Католицької Церкви в країнах Балтії. Відправляли Служби Божі, проповідували, а в 1987 році наша група священиків подала заяву до М. Горбачова, що ми виходимо з підпілля. І вислід заяви такий, що маємо нині Церкву.

– Тепер до церкви приходить багато молоді, але серед них чимало таких, що керуються лише цікавістю, наслідують інших. Як це розцінити?

– Мене це не тривожить. Люди голодні правди, серця жадають правди. Пробуджена у них цікавість є ласкою Божою. Вони хочуть довідатися про Бога. Багато людей в часи Христа теж йшли з цікавости: що Він каже? А коли чули, то йшли за Христом, йшли на смерть. Церква налічує 13 млн. мучеників. більшість з них не бачила Христа, не всі апостоли Його бачили. Усе, що діялося в часи переслідувань перших християн, повторилося у нашій Церкві, і ми з того тішимося.

– Які тепер найголовніші проблеми УГКЦ?

– Найперша проблема: несприятливе оточення – Московська Церква. Хоча ми не хочемо війни з ними, але вони нас провокують. У моїй епархії, наприклад, є 47 громад, які 10 років правлять під відкритим небом у дощ, і спеку, а поруч – наші церкви, тільки їх нам не віддають, виганяють, б'ють, обзивають, кричать, що це ми їх переслідуємо. Проте нові церкви будуються, в моїй епархії посвячено 15 церков, 35 в стані будови. Друга проблема – зубожіння людей. Проте існує глибока віра, існує духовність. Ми віримо, що Церква є тією інституцією, яка все перенесе і до Царства правди приведе. Влада є майже скрізь прокомуністична, але духовність повсюдно проникає. Коли була проголошена Конституція, то в її преамбулі було сказано: Бог і совість. Не слухайте тих, хто говорить: маємо волю тільки на папері. Це неправда, маємо закони, маємо волю, маємо військо, Конституцію, а коли ще не все гаразд, то треба пам'ятати, що Україна пограбована і знищена усе тими ж комуністами.

– Які ваші пляни в Америці?

– Мені повідомили, що за мою працю, за мою відданість справі Церкви, за терпіння нагороджують почесним дипломом доктора. Я прийняв це радо, бо зрозумів, що Бог хоче показати Свою славу і тут. Коли я почув цю новину, то зрадів, але як минув певний час, то почав радитися з отцями: може, це не треба? А вони кажуть: ви не для себе це дістаєте, а для Церкви. Це – історична подія для нашої Церкви, яка багато страждала і терпіла. Я погодився і приїхав. За все треба дякувати Богові, і я дякую, а також дякую усім, хто спричинився до цієї нагороди.

Україна демонструє своє озброєння у Греції

АТЕНИ, Греція. – У Пірейському виставочному центрі, що за 14 кілометрів від Атен, офіційно відкрито дворічну виставку наземних, морських і повітряних озброєнь „Defendory-2000", у якій беруть участь і українські виробники зброї. Загалом озброєння тут представили 34 країни і 64 військові делегації.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Жовтень 2000 р., ч. 3.

Чи не час демонструвати?

В Україні, в Києві, та ще кількох містах поблизу, ми були вже кілька разів. Цього року, через чотири роки після попередньої подорожі, ми вирішили прилучитися до групи українців з США на майже місячну подорож по Україні. З Києва вирушили Дніпром до Одеси, зупиняючись по дорозі в різних містах, та, зокрема, в Криму. З Одеси потягом вирушили до Львова, а звідти автобусом - до західних областей України. І ця довга подорож Україною засмутила, розчарувала, знеохотила, бо нам видавалося, ніби їдемо не Україною, а Росією. Скрізь на сході лише російською мовою нам розповідали про непереможну Червону армію, як вона визволяла міста України, де і коли перебували тут російські царі, генерали, адмірали, письменники й поети. А за українську історію і культуру майже нічого не чули, ніби її й не було.

В Києві й у попередні рази ми мало чули української мови, а тепер після 9 років незалежности, ще рідше. На летовищі в Борисполі митники тримають туристів годинами, перевіряють, заглядають у валізи, забирають з собою людей на перерахування грошей, й складається враження, що вони нами дуже незадоволені: за якої біди ви до нас приїхали? На нічліг зупинилися в готелі „Либідь". Під час вечері нас „розважали" російськими піснями та музикою, а коли ми запитали, чи не знають тут щось українське, то в інші вечори вже виконували й українські твори.

Місцеві провідники (ґіди) радше розповідали нам англійською мовою, ніж українською, щоб, як вони пояснювали, до нашої групи не приєднувалися місцеві люди. А нам здавалося, що вони не хотіли говорити українською мовою, щоб не бути „білими круками" в українській столиці.

На кораблі, капітан якого не говорив українською мовою, в більшості були німці. В містах, де зупинявся корабель на оглядини, провідники приводили нас на площі, де стояли пам'ятники В. Леніна, бо Ленін, мовляв, історична постать й треба з тим рахуватись. Але й Сталін був історичною постаттю, тож випадало б і його до компанії Ленінові зберегти, проте його монументи прибрали ще за часів Хрущова.

На острові Хортиця, де була Січ, вершники показували, як стьобати батогом та пити горілку, а про українську історію, козацтво, зруйнування Січі - жодного слова. Хоч там і стоїть пам'ятник Байді Вишневецькому, але провідники не розповідали туристам, хто він і чому там стоїть. В Ялті, в палаці, Лівадія, де Сталін, Рузвельт і Черчіль вирішували долю світу, порозвішувані портрети царів та їх родин, різні російські ікони. Й про них з патосом розповідалося, але ні слова - за Україну та її історію.

В Бахчисараї, де колись продавали наших дівчат, жінок та молодих чоловіків в рабство, де бував Богдан Хмельницький і залишив свого сина Тимоша закладником, про те й згадки не було, а говорилось про росіян, про „бідного" О. Пушкіна, якого заслав цар в Таврію відбувати кару й він там написав вірш „Бахчисарайський фонтан", цитували нам його мовою ориґіналу й англійською мовою та розповідали про різні битви російського війська проти англійських бригад. Нас тут в діяспорі тішать представники України, що ситуація зміниться, бо виростає нове покоління, яке вчиться в українських школах.

Львів. Пам'ятник Т. Шевченкові. Фото надіслали Ігор і Наталія Лисі.

Голова комітету Верховної Ради України з питань культури і духовности Лесь Танюк у своєму зверненні „Збережімо рідну мову" пише: „За даними, які прозвучали на всеукраїнській науково-практичній конференції „Державність української мови і проблема оптимізації мовних відносин в Україні", рівень поширености української мови сьогодні відповідає рівневі 1958 року, тобто рівневі хрущовської „відлиги", рівневі мовних змагань шістдесятників. Тепер, як і тоді, українською мовою навчається лише 21 відсоток школярів".

Українських газет, журналів, книжок чи поштових карток в містах майже немає. Все завалене російськими виданнями. Телевізійні передачі в Україні є російською, англійською, німецькою, фран-

Київ. Андріївська церква.

цузькою та іншими мовами. А українською - один канал „1+1", де, в більшості всі інтерв'ю й казки для дітей - російською мовою. Ці передачі висвітлюються по всій Україні. В школах панує російська мова, в армії й далі більшість генералів і офіцерів користуються чужою мовою, русифікуючи молодих вояків. В церквах російські „батюшки" не моляться за український народ, його добробут, а моляться за „старшого брата". Північний окупант зруйнував церкви в Києві, а тепер деякі з них відбудовано за гроші українців. Успенський собор в Києво-Печерськім заповіднику віддано чужій церкві. Що за дивний ми народ? Не хочемо бути господарями в своїй хаті. Чекаємо „варягів", щоб нами керували.

Чи не час нам в діяспорі почати демонструвати перед українськими амбасадами, консулятами, перед урядами наших держав за межами України, що в Україні український уряд не дбає за свій народ, мириться з русифікацією його в школах, в армії, на праці. Українські преса, радіо і телебачення майже не існують, бо уряд забиває їх великими податками, а чуже - російське - вільно завойовує український ринок. Російська церква господарює в Україні. Може, такі демонстрації краще впливатимуть на „український" уряд й він почне дбати не лише про зайд та яничарів, але й про корінне населення України. Якої ви думки?

Олексій Коновал

Видано книгу Василя Ів. Гришка

У видавництві „Смолоскип" в Україні вийшла друком перша книга „Карби часу" Василя Ів. Гришка. Том перший містить статті з історії, літератури, політики автора, який пройшов тернистий шлях в СССР в тюрмах та засланнях на Колимі, а пізніше, на іміґрації, брав активну участь в системі політичної діяльности ОУН (бандерівців), зокрема в розбудові Антибольшевицького бльоку народів, в газеті „Українська трибуна" та як член політичної ради Закордонних частин ОУН(р). В 1948 році він залишив ОУН і прилучився до партії Ів. Багряного, до УРДП, де активно співпрацював в редаґуванні й написанні статтей в „Українських вістях" з актуальних національно-політичних та ідеологічних тем. Приїхавши до США, редаґував газету „Український Прометей", був одним з організаторів ДОБРУС-у та його головою. З 1967 року до кінця 1975 очолював УРДП.

Василь Гришко є відомим політичним діячем та публіцистом, а також літературним критиком і есеїстом. В. Гришко працював в радіо „Свобода" в Мюнхені як політичний коментатор. Він захистив у Вашінґтонському університеті докторську дисертацію „Українсько-російська двомовність Гоголя та двоїстість гоголівського стилю" й здобув науковий ступінь доктора філософії слов'янської філології. Він є автором ряду книжок.

Книга, в твердій оправі, має 870 сторінок і містить п'ять великих розділів. В першому розділі подані загальні „особисті історії" за роки 1920-30, далі йдуть описи та статті з років „під Бандерою" і з Багряним, меморіяльний нарис історії ідейно-політичного життя української еміґрації в роках 1945-49, в еміґрантському „підпіллі" ЗЧ ОУН, АБН в роках 1945-47, відлуння подій 1930-их років в Україні та ідеологічно-програмова і поточна проблематика в публіцистиці. В останньому розділі поміщені доповіді, комунікати, студії, думки для дискусії та статті.

Василь Гришко вже дав до друку частину матеріялів до другого тому його спогадів. Кошти друку й розповсюдження його в Україні та в діяспорі покриє Фундація ім. І. Багряного. Ціна першого тому „Карби часу" - 25 долярів. Набути його можна, висилаючи чек на адресу: **Bahriany Foundation, 811 S. Roosevest Ave., Arlington Heights, IL 60005.**

Дописи, листи і пропозиції до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave, Arlington Heights, IL 60005, USA.

Споживання часнику знижує ризик раку

Вдвічі знижується ризик розвитку ракових захворювань шлунку у людей, які реґулярно споживають часник. Такого висновку дійшли вчені американського Північнокаролайнського університету, результати досліджень яких опубліковано в Лондоні. Імовірність розвитку поєднання форми раку товстого кишечника і прямої кишки зменшується на 90 відсотків у любителів часнику, відзначають дослідники, які узагальнили величезну кількість наукових відомостей з цього питання. Однак часникові добавки до їжі і препарати часнику в капсулях не мають профілактичної дії. Пояснення цьому поки що не знайдено.

ЗВІДУСІЛЬ

Газопровід з Росії омине Україну

Російська компанія Газпром повідомила, що 5 концернів підписали угоду про прокладання газопроводу з півночі Росії до Европи в обхід України через Білорусь і Польщу. Участь у проєкті, крім росіян, беруть дві німецьких, італійська і французька фірми. Польські оглядачі відзначають, що проєкт економічно вигідний для Польщі, але в політичному сенсі означатиме посилення тиску Росії на Україну, що неґативно позначиться й на Польщі.

Росте число самогубств в Японії

Минулого року скоїли самогубства 33.048 японців, що на 0.6 відсотка перевищує рівень попереднього року. Уряд Японії вирішив провести обстеження у родинах 300 самогубців, щоб з'ясувати причини сумного явища.

Уруґваєць подолав „небезпечний шлях"

29-річний уруґвайський "супермен" Аділі пройшов 1400 метрів по тросу, натягнутому між двома скелями в центральній китайській провінції Хунань. Завдяки такому відчайдушному вчинку ім'я сміливця буде внесено до Книги рекордів Гіннесcу. У його руках була лише 12-кілограмова жердина для балансування, а під ним було провалля глибиною в 430 метрів. Весь шлях він подолав за 52 хвилини. Аділі вдалося покращити рекорд, встановлений у 1995 році канадським канатоходцем, який пройшов по тросу 1300 метрів.

Бетговена згубило олово

Ляборaторія в штаті Іллиной закінчила дослідження волосся великого композитора Людвіґа ван Бетговена з метою виявлення причини його смерти у 55-річному віці. З'ясувалося, що зосередження олова в досліджуваному волоссі на 100 відсотків перевищує нормальний рівень. Фахівці вважають, що композиторові могло зашкодити олово, яке масово застосовувалось у Европі минулого століття у лікувальних цілях.

Британець, який вирішив оббігти земну кулю

Британець Роберт Ґарсайд, який вирішив оббігти земну кулю, дістався Голливуду. "Повірте, набагато легше бігти по голливудському бульвару, ніж стежками Гімалаїв або амазонських джунглів", – заявив він репортерам. 33-річний Ґарсайд, колишній студент-психолог, перетнув мексиканськo-американський кордон в районі Каліфорнії місяць тому, залишивши позаду понад 48 тис. кілометрів. Стартував він у Лондоні 7 грудня 1996 року, розраховуючи повернутися туди ж до Нового 2000 року. На жаль, мандрівка затягнулася. Нині він перетнув всього чотири континенти - Европу, Азію, Австралію і Південну Америку. Попереду у нього ще Африка та Антарктида.

ЧИТАЧІ УТОЧНЮЮТЬ...

Хто ж організував шоферські курси для Ді-Пі?

Прочитавши у часописі „Свобода" за 13 жовтня ц. р. критичний відгук Галини Хоменко на допис „Українська Січ" у Німеччині", хочу сказати що сім'ю Хоменків я добре знав, тим більше, що мені подобалась молодша сестра Галини. Також добре пам'ятаю врівноважену Галину.

Події, описані у моїй статті, відбувалися понад п'ятдесят років тому і, звичайно, могли статися деякі помилки і неточності, але початок табору був дійсно на „Січі", два будинки якої були переповнені „неповоротцями". Сюди привозили англійці совєтських аґентів, які з погрозами пропонували нам їхати „на родіну". Більшість родин, що не мали окремих кімнат, поселились у військових казармах, які отримали назву „Табір ім. Лисенка". Першим комендантом табору був Подільський.

Галина Хоменко пише, що у їхній кімнаті, протягом років, відбувалися різні наради. Насправді від початку заснування табору таборові установи були розміщені на першому поверсі будинку, що знаходився коло головної брами і відбувалися різні наради.

Коли виникали кимсь розпалювані непорозуміння між так званими „східняками" і галичанами, Подільський від управління табором відмовився. Під наглядом УНРА відбулися вибори нового коменданта, яким і став харків'янин Гаран. Після від'їзду Гарана до Австралії комендантом табору був волиняк Шпак, після Шпака – галичанин Білик, і останнім комендантом табору був В. Кравчук.

Інші зауваження Галини Хоменко особливого значення не мають, окрім двох останніх. О. Данчук і я

П'ятий бльок у таборі ім. Лисенка

знайшли автомеханіків Родіона і Завирюху, яким запропонували відкрити шоферські курси. Захоплені ідеєю, вони працювали, не покладаючи рук.

Хитренький дядько Міщенко (не Юрій Міщенко, який був заступником коменданта табору, а інший) почав втручатися у їхню працю, оголосивши себе директором. Не маючи найменшого поняття у шоферському фахові, він лише перешкоджав роботі курсів. Родіон звернувся до нас: „Ви зорганізували курси. Чому Міщенко хоче їх очолювати і не дає нам спокійно працювати, а лише заважає? Якщо його не заберете, ми відмовимось працювати". Справа опинилась в таборовому суді. Судею був професор Юрченко. Міщенко розпинався, що він організував курси і мусить ними управляти. Механіки заявили, що Міщенко до заснування курсів ніякого відношення не має і лише заважає в праці. Суд звільнив Міщенка з очолювання курсів. Пізніше фахові інженери очолили курси.

Галина Хоменко також пише, що фотографія дітей і учителів початкової школи не могла бути за 1948-1949 рік. Ми з Олексієм Дончуком маємо дві фотографії з того навчального року.

На оригінальній фотографії, поданій нами до часопису „Свобода", був напис „Випуск української народної школи, м. Ганновер, 1948-1949 рік". У газеті з метою економії газетної площі цей напис не було вміщено. На другій фотографії є не тільки випускники, а уся школа. І теж є напис, зроблений при друкуванні світлини. Так що обидві фотографії стосуються 1948-1949 навчального року.

Юрій Курилко,
Іст-Гановер, Н. Дж.

„Реґенсбуржці"...

(Закінчення зі стор. 8)

Годенчук поблагословив вечерю, до якої засіло біля 60 осіб.

На жаль, з колишніх професорів і виховників цим разом ніхто не зміг прибути. Тому з подвійною приємністю вітаємо Володимиру Кавку, відому артистку слова та громадську і пластову діячку, яка слідами свого покійного чоловіка – нашого пластового друга Миколи Кавки-Мамая – підтримує наші зустрічі своєю присутністю і своїм словом. З-за кордону прибули: Ніна Сесь-Марченко з чоловіком Богданом з Англії, Лев Ришавий з дружиною з Мексико, Павло Масний з дружиною і дочкою з України. З Канади: Леся Джулинська-Ґула з чоловіком Стефаном, Марійка Подолянко-Комарницька і Орися Савчук-Синишин. Гості: д-р Василь Шухар з України (вже вдруге) і дві дочки покійного Романа Величка: Рошел (вдруге) і Рома.

Прочитано низку привітів – від проф. Володимира Процика, проф. Матвія Мелешка з дружиною, проф. Лесі Бризгун-Шанти, Петра Балея, Оксани Бризгун-Соколик, Любови Кобзяр-Козак, Олі Клапіщак-Ганкевич з чоловіком о. Романом, о. Миколи Милуся з Бразилії, Бориса Витязя із Південної Африки, Олега Мороза, Лялі Негашів, Ярослава Корженівського.

Окремо вшановано недавно померлих виховників. Про бл. п. Володимира Приймака, відомого пластового діяча і кол. кошового в Регенсбурзі, говорив Ігор Масник. Люба Гурко-Боднар поділилася теплим спогадом про о. Юліяна Катрія, який викладав латину і був опікуном їхньої кляси.

Далі слідували вірші, гуморески, спомини і зауваги „зі залі". Словом о. Годенчука і молитвою закінчено бенкет. І цілком спонтанно залунали співи й хороводи, і то з таким запалом і молодечою радістю, що всемогутній час втратив всю свою владу і значення.

У вівторок – Служба Божа, яку відслужив о. Годенчук. Він привітав учасників та поділився і власними переживаннями й думками щодо наслідків розпорошення нашого народу...

Після Літургії відправлено Панахиду за бл. п. Бориса Савина. І „Вічная пам'ять", і сумне „Кру, кру, кру" вражали до глибини душі.

На майданчику, збираємося до знимки. Цього дня ще „засідаємо", вислухуємо з цікавістю розповідь Ніни Сесь-Марченко про подорож до Арабських Еміратів, ввечері збираємося знову на площадці на „ватру". Ватра, щоправда, імпровізована, але брак справжнього багаття заступає товариська атмосфера, співи, жарти. Тут і „коронуємо" Оксану Теодорович і Василя Лучкова. А стати „визначними регенсбурцями" удостоїлися Богдан Маланяк, Василь Лучків і Людмила Ярко-Почтар. Традиційним „Ніч вже йде" закінчуємо ватру.

У середу – більше дозвілля, а дехто вже й від'їжджає. Але ще діє крамничка, і всі чимсь метушаться: збирають підписи, прощаються, обмінюються адресами, гуторять по клясах чи просто насолоджуються гарним днем. Ввечері нас вже значно менше, і тому справу наступного з'їзду, як і плянованої публікації, залишаємо на листовне вирішення.

У четвер ще радіємо спільним сніданком, а потім – самі прощання. Після голосного відпровадження чикаґської групи одне за одним від'їжджають авта. Затихає Союзівка. З допомогою Роберта – вірного „лицаря Регенсбургу" і постійного помічника-майстра на всі руки, пакує до авта свої плякати, монтажі, шкіци і світлини Оксана... Забирає решту „літератури" Василь.

Повертаємося до своїх домів, а з нами чудові враження і переживання та палке бажання стрінутися ще раз!

Людмила Ярко-Почтар

Останні дні Степана Бена

До 100-річчя від дня народження видатного українського поета

Літо 1937 року видалося багатим як на сонце, так і на врожай. Селяни від зорі до зорі трудилися на колгоспних полях, заробляючи мізерні трудодні. Не був винятком і колгосп імені Сталіна в селі Лозоватці, де люди, пам'ятаючи лихий тридцять третій рік, теж старалися запастися якимось „заживком" на зиму. Громом серед ясного неба впали наприкінці серпня на Лозоватку арешти. Забрали голову колгоспу Прохора Завгороднього, секретаря партійної організації Карпа Борща, бухгалтера Павла Шведовського з дружиною Ніною, вчителів Степана Бендюженка, Сергія Скрипника, спеціялістів, багатьох шанованих селян.

Степан Бен

Дзвенять хрущі,
цвітуть черешні,
Дівчата водять журавля.
А вечір ловить на гнуздечку
Золотогривого коня.
Стою у присмерку діброви,
І думи вечора таю.
Весна кує комусь дороги,
Чи скоро викує мою?
Які слова я там зустріну,
Кому зародять ці поля?
Останні птиці долетіли...
Цвіте туманами земля.

Арешти проводили не вночі, не таємно, а серед дня. Коли вантажівка з міліціонерами зупинилася біля хати Степана Бендюженка і вчителя вивели на вулицю, він сказав дружині Анастасії і дочці Майї: „Я повернуся..." Степан Бен, бо таким був літературний псевдонім Бендюженка, повернувся... через півстоліття, але лише у своїх досі незнаних громаді віршах.

Крім віршів, залишились 5 томів судової справи ч. 5624, яка тепер зберігається в Черкаському обласному архіві. За цією справою звинувачувалися у антидержавній діяльності 33 особи. Слідчі НКВД Котляренко, Добричев, Коваленко, Пивчиков, Вейс звинуватили лозівчан у приналежності до „контрреволюційної націоналістичної повстанської диверсійної організації, керованої польською розвідкою".

На той час в Україні виконувалась директива Кремля про масове винищення національних меншин і, передовсім, поляків, яких звинуватили у приналежності до ПОВ – Польської військової організації. При нагоді розстрілювали національно свідомих українців.

У лозоватській групі були люди польського походження, але і в протоколі арешту Степана Бена ім'я поета записане як Стефан – вочевидь, слідчим уже скрізь марилися „польські диверсанти".

Степан Бен народився 29 жовтня 1900 року і з 17 років поринув у вир національно-культурного відродження в рідній Лозоватці. В 1923 році його вірші з'явилися в київських, а потім – в харківських часописах. Помітний вплив на поета мали його односельці Павло Филипович і Онопрій Турган. Бен досконало вивчив французьку мову і читав твори французьких поетів в оригіналах. Юрій Лавріненко в своєму дослідженні „Розстріляне відродження" пише про Степана Бена: „За короткий час він зумів виробити власне поетичне обличчя. Його поезія позначена ясністю, прозорістю, кольористою пластичністю та філософічною і психологічною „підтекстовкою". Велике здоров'я природи віє з його поезій, здоров'я людини, яка глибоко розуміє і любить свій світ".

Степан Бен

Пронизані полинною печаллю,
У згустках золотих і синіх вечорів,
Хто вип'є сон і сум ваш давній
І вийде сам із цих задимлених дворів.
О, хутори!

З приводу річниці більшовицької революції Степан Бен писав:

О море днів, розбурхане вітрами!
Де хмурий листопад
Під дзенькіт чоток і лопат
Бреде в село розгаслими шляхами.
Не відчиняйте, люди, хат,
Замкніть на засуви всі брами!

За такий заклик комуністичний режим виніс поетові фатальний вирок. Майже місяць арештованих тримали у в'язниці районного міста Шполи, вибиваючи зізнання у контрреволюційній діяльності. Степан Бен передав звідти дружині через синів діда Господаренка кілька копійок. Сама вона готувалася до висилки, але захворіла 9-літня дочка, і місцевий міліціонер, який прийшов по родину „ворога народу", звелів не виходити на вулицю, а сусідів, які вже чекали нагоди поживитися учительським майном, грубо вигнав з хати. Так і уціліли...Проте обшуки в хаті Степана Бена тривали один за одним. Зрізали навіть 18 старих осокорів край городу. Націоналістичною було визнано Спілку селянських письменників „Плуг", до якої належав Степан Бен, і його поетичну збірку „Солодкий світ", видану в 1929 році. До числа лозоватських змовників залічили вихідців з Лозоватки – редактора журналу "Безвірник" Онопрія Тургана з Києва і Степана Височоляна, який жив у Празі.

З сільської ради слідчі дістали (найшвидше, самі продиктували) характеристики арештованих, схожі на доноси. Голову колгоспу звинувачували у тому, що він сільських комсомольців називав „блазнями", бухгалтера Шведовського в тому, що він пив горілку з „ворогами народу", а його дружину Ніну, теж розстріляну, у перекручуванні змісту радянських газет.

Юрій Лавріненко пише, що Степан Бен в 1931 році вже був репресований владою: його заслали до Сибору, звідки він писав:

Привіт од тюленів
І білих ведмедів,
І від жовтих тунгузьких дівчат,
Що рядом зо мною сидять...

Потім, говориться в книзі Ю. Лавріненка, Степан Бен забрав з України свою сім'ю і повернувся до Сибіру, „з того часу чутка про нього пропала". Збираючи водомості про репресованих поетів, автор не припускав, що найвагомішим методом тодішньої „літературної критики" була куля стрільця НКВД.

1 листопада 1937 року лозоватці, і серед них Степан Бен, були розстріляні біля соснового лісу в Черкасах, страту кількох було виконано пізніше – 14 і 28 листопада.

Люди безневинно загинули, розпорошились по світах їхні сім'ї, зазнавши принижень, злиднів і бід.

Володимир Поліщук,
лавреат премії імені Дм. Нитченка,
кандидат філологічних наук. м. Черкаси

На додаток до справи НКВД по звинуваченню Степана Бена та інших лозоватців я прочитав у тому ж архіві справу ч. 2305 на Онопрія Тургана, арештованого 5 листопада 1937 року і розстріляного опівночі 15 січня 1938 року. У цій справі проходили ті ж самі лозоватці.

Уродженець цього села 37-річний Онопрій (в праві НКВД – Онуфрій) Турган був за освітою агрономом, а за покликанням – літератором, працював в харківському часописі „Безвірник", потім у київській газеті „Безбожник". При обшуку у нього вилучено „Історію ВКП(б)", антирелігійну хрестоматію. Проживав Турган на день арешту в Києві за адресою – Цитадель революції, 9-ий корпус. Важко нині здогадатися, що так тоді називали Печерську Лавру.

Зі справи Тургана видно, що його і решту лозоватців звинувачено у підготовці збройного повстання з метою „виділення України у самостійну державу". З метою швидшої реабілітації страчених, пізніші документи трактують цих людей, як жертви, котрих змушено до визнання антирадянської діяльности у страшних тортурах. Так, тортури були, тому що за канонами НКВД особистого визнання було достатньо для смертного вироку. Але думається, що був і опір багатьох людей режимові. Може не такий як патетично проголошений у матеріялах слідства про збройне повстання, але спрямований проти режиму.

Коли напровесні 1928 року приїхав до голови лозоватської кооперації Сергія Скрипника його брат Дмитро – агроном-буряківник Уманського куща, і ввечері прийшли до Сергієвої хати учителі Софрон Скрипник, Степан Якименко і Антон Попович, працівник млина Адольф Потрац, Филимон та Іван Скрипники, а також Онопрій Турган, то невже вони говорили про шляхи зміцнення соціялістичного устрою, а не про долю України? Слідчий стверджує, що мова йшла про виготовлення летючок, придбання зброї...

Справа доводить, що змовникам вдалося ввести своїх людей до комісії по розкуркуленню лозівчан і тому в селі постраждало менше людей, ніж в інших селах.

Дмитро Скрипник їздив до Ленінграду, щоб через брата Онопрія – Степана Тургана дістати зброю, але це не вдалося здійснити.

Коли Дмитро Колесниченко привіз з Києва листівки від Єфремова, то вони удвох з Сергієм Поповичем розкидали їх з велосипеда по селу. Невже не розкидали? Коли у Харкові вийшла поетична збірка Степана Бена „Солодкий світ", осуджена як націоналістично-контрреволюційна, він, пише слідчий, давав її читати вчителям свого села і сусідньої Княжої. Невже не давав?

Звісно, з кількох летючок чи книжки поезій збройне повстання не почнеться, але НКВД знало, що у кожному селі є люди, готові прилучитися і до летючок, і до бою, тому й поспішало з масовими розстрілами непокірних. Так загинув талановитий український поет Степан Бен.

На час його реабілітації вдова О. Тургана Галина Крупська проживала (у 1960 році) у Іванівському бурякорадгоспі на Харківщині, її сестра Лідія Крупська - у Харкові, син Юлій – у Мерефі, на станції бджільництва. Очевидно, вони знали більше від нас...

Левко Хмельковський

ЗВІДУСІЛЬ

Без жодних потурань

Правоохоронці з німецького містечка Косфельд (земля Північний Рейн-Вестфалія) не мають наміру потурати порушникам правил дорожнього руху, навіть якщо останні намагатимуться задобрити їх... віршами. Незважаючи на поетичні рядки, з допомогою яких місцевий водій попросив у правоохоронців пробачення, поліцейські виписали йому штраф на 80 німецьких марок і занесли один пункт у штрафний реєстр.

Засуджено за вандалізм

До п'ятирічного ув'язнення умовно засуджено іміґранта з Карабійських островів Прімуса Круа, який знищив кільканадцять сакральних скульптур і хрестів біля костелів Нью-Йорку. Підсудний заявив, що до цих чинів його спонукав „внутрішній голос". Проте умовно засуджений іміґрант не вийде на волю, оскільки перебував у США нелегально і тепер має нести за це покарання.

Хірург виявився... актором

Ведучий популярної американської телепрограми Дейвид Летерман зворушив телеглядачів, коли запросив на передачу хірурга, який успішно зробив йому операцію на серці, обняв його з подякою і хвилюванням. Невдовзі з'ясувалося, що хірург у мить передачі летів відпочивати на Ямайку, а його ролю виконувала підставна особа. Для надання правдивости у передачу було вмонтовано кілька телесюжетів з відтворенням справжнього хірурга.

У Литві вшановано пам'ять поета-дисидента

З участю трьох нобелівських лавреатів – Чеслава Мілоша, Вєслави Шимборської і Ґінтера Ґрасса президент Литви Валдас Адамкус відкрив у Вільнюсі пропам'ятну дошку на честь 60-річчя народження в цьому місті лавреата Нобелівської премії поета Йосифа Бродського, переслідуваного в СССР.

Польща матиме літаки НАТО

У 2003 році в Польщі буде утворено перший підрозділ військового летунства, здатний до співдії з силами швидкого реаґування НАТО. З цією метою Польща плянує придбати 18 американських винищувачів Ф-16, які вже відійшли зі служби в США. Загалом польська військова авіяція налічуватиме 160 машин різного призначення.

Унікальна колекція листівок

Одне з найбільших в країні зібрання поштових листівок має один з членів-засновників клюбу румунських картофілів Корнеліу Бєда. У колекції збирача-ветерана – понад 10 тисяч листівок і старовинних фотографій. Є тут листівка з неопублікованим раніше віршем, яку в 1891 році надіслала румунська поетеса і дипломат Олена Векереску. Перлиною колекції Корнеліу Бєди є набір листівок, які знаменитий тенор Енріке Карузо протягом одного дня 20 березня 1900 року надіслав з Москви своїй коханій Марії Арнольд у румунське місто Крайове.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Переможці конкурсу В. Горовіца в Нью-Йорку

Програма 12-го сезону камерної музики в Українському Інституті Америки дещо відхилилася від постулятів камерної музики МАТІ. Відхилення від стандарту зумовлене надзвичайною подією. До Нью-Йорку приїхали директор Третього міжнародного конкурсу пам'яті Володимира Горовіца Юрій Зільберман, та голова журі – композитор Іван Карабиць. Вони представили на осуд американської публіки наймолодших лавреатів Третього конкурсу, що відбувся 1999 року в Києві.

12-літня Ірина Арбатська (з першої групи) в речитативі виконала етюди Віктора Косенка, Рахманінова і „Тарантелю" Ліста. Грати на фортепіяно Ірина навчилася чотирилітньою від матері, а з шести років брала лекції в одеського професора А. Бугаєвського, і вже тоді здобула кілька перших нагород. Твори її програми вимагають розвинутої техніки, і приємно сказати, що І. Арбатська успішно впоралася зі своєю програмою. Вона має добру музичну пам'ять, технічні прийоми повторних нот були гладкі і чисті, а в мелодіях середніх голосів вона виказала виразну співучість. У грі немає силуваного тону, звуки мають шовкову якість, а її сценічна поведінка вишукано елегантна.

Після перерви виступив 16-літній Олександер Гаврилюк (з другої групи), що набув конкурсової техніки в Харкові у професора Віктора Макарова. За останні три роки він виграв золоті медалі у кількох змаганнях, які дали нагоду двічі виступити з оркестрою в Австралії. 14 жовтня О. Гаврилюк грав перший прелюд Левка Ревуцького, варіяції Брамса на тему Паганіні і Другу сонату Рахманінова. Твори його програми написані в монументальному стилі і розраховані на масивний звук, блискучу швидкість пасажів та віртуозні динамічні зміни. Гаврилюк зі свого завдання вийшов успішно – його темпи були такі, як їх уживали в романтичному періоді, скорі пасажі набирали стрімкої біглости, а динамічні контрасти – екстремних полюсів. Дивувала його наснага й витривалість у форте, хоч у грі подекуди траплялися моменти м'якости, а часами делікатної граціозности.

З великим задоволенням будемо слідкувати за розвитком їхніх талантів та бажаємо І. Арбатській та О. Гаврилюкові осягнути вершин між піяністами світової сцени.

Богдан Марків

Чари Юхимової бандури

Юхим Приймак був майстром, як кажуть, на всі руки. А вже як зробить бандуру, то полонить найвибагливішого бандуриста – така чудова!

Зроблені Юхимом Приймаком бандури – особливі: легкі, з міцного дерева, хроматичні, концертні. На них можна грати увесь концерт, не перестроюючи. Ось чому Юхимові бандури у Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка в США вважаються найкращими.

Після Другої світової війни Юхим виїхав до Аргентини. День був літній, жаркий. Юхим в поті чола корчував аргентинський праліс для місця під хату. Хвацько вирубуючи кущі, він наткнувся на якесь незнане, порохами забруднене звірятко, що лежало на піску.

– І що воно? – проказав сам до себе Юхим. – Такого дива, як живу, ще не бачив!

А звірятко ворухнулося, кліпнуло очима і виразно, людським голосом, мовило:

– Хіба ж не впізнаєш?.. Я – український чарівник. Той, що все чарує...

Почувши таке, Юхим аж підскочив з дива:

– І яка ж сила тебе аж сюди занесла?

– Та ж сама, що й тебе, – відповіло звірятко. – Сам же знаєш, як тепер в Україні: повна задуха...

От з тих пір Юхимові і таланило! Український чарівник, яким так сердечно заопікувався Юхим, став допомагати майстрові бандур виробляти найчарівніші в світі бандури. І це, присяйбо, факт!

А коли по сімох роках Юхим з Аргентини переїхав до США, до Капелі бандуристів, то і чарівника з собою привіз.

У Дітройті, казали, чарівник жив у Юхимовій майстерні бандур, за хатою, у дворі. Там у майстерні Юхим стругав, склеював, фарбував, натягав струни на бандури, а вночі, коли у майстерні вже нікого не було, – з'являвся і чарівник, який кожну бандуру оглядав, гладив, грався струнами... І коли знав, що бандура викінчена, дмухав у неї своїми чарами – і то так, що бідолашна, аж зойкала акордами звуків!

Помер Юхим Приймак 30 вересня 1980 року, проживши рівно 70 років. Похований у Бавнд-Бруку в США, на українському православному цвинтарі св. Андрія. Юхимова особиста бандура тепер знаходиться у музеї, що під Церквою-пам'ятником, там же при цвинтарі.

А що сталося з українським чарівником? Де він подівся? Для цікавих раджу опівночі, коли ще перші півні не співають, міцно притулити вухо до стіни музею. Там, братці, хтось на Юхимовій бандурі виграє такі концерти, що нікому ніде й не снилося! Присяйбо, що там хтось грає...

***

У книжці про Капелю бандуристів „Живі струни", що вийшла 1976 року в США, упорядники тексту Приймаків талант виготовлення бандур приписали собі, а Приймака подали як „свого учня". Приймак про це мені жалівся. Мовляв, ніхто і „зернинки правди не напише " про нього. Тоді я вирішив це зробити і написав оцю містерію.

Ф. Федоренко,
Кантон, Миш.

У бібліотеці „Свободи"

Стало звичаєм для багатьох авторів присилати свої нові книжки до бібліотеки „Свободи". Оскільки не йдеться про рецензування нових видань, редакція впроваджує розділ, в якому повідомлятиме про такі надходження.

Василь Іванишин, полковник. "Українська ідея і перспективи націоналістичного руху". В серії „Бібліотечка націоналіста". Видавнича фірма „Відродження". Дрогобич. 2000.

Павло Головчук. „Корінням з України". Поезії. В серії „Бібліотека альманаху українців Европи „Зерна" (25/33)". Париж – Львів – Цвікау. 2000.

Євген Титикайло. „Бориславські сонети". Поезії. Видавнича фірма „Відродження". Дрогобич. 1999.

„Підгайчани в боротьбі за волю України". Історично-мемуарний збірник. Головний редактор Василь Ліщинецький. Вид-во „Горлиця". Тернопіль. 2000.

Василь Пахаренко. „Незбагненний апостол. Світобачення Шевченка". „Брама-ІСУЕП". Черкаси. 1999.

Юрій Семенко. „Наталя Павлушкова". Вид-во "Червона калина". Мюнхен – Львів. 1999.

Юрій Пастернак. „Крізь комин на волю. Спомини в'язня німецьких концтаборів". В каталозі Бібліотеки Конгресу США ч. 99-076018. 1999.

Тривожна вістка...

(Закінчення зі стор. 10)

республіці Комі. Вони чудово знають російську мову і абсолютно не знають мови комі. Знання російської мови прийшло через те, що без цього вони не могли б працювати, спілкуватися в крамницях і установах, звертатися до представників влади. Їх змусило вивчити мову життя і офіційна політика в СССР. Тому я переконаний, що ніякі найблагородніші заклики не змусять вивчити українську мову тих, хто не бачить потреби у її знанні.

Тепер в Україні комфортніше жити російськомовній людині, аніж україномовній. Вважаю, що майже все у справі відродження української мови і культури залежить від офіційного Києва. А його позиція двозначна і неконкретна. Відтак не дивуєшся, що посадника Сміли (колишнього керівника комуністичної організації) мовне питання хвилює не більше, ніж проблема на життя на Марсі! А як наслідок – не маємо приміщення ні для „Просвіти", ні для українських партій, зачиняються бібліотеки.

Але... ледве дійшла хвиля збурення зі Львова, як крамницям наказали негайно написати цінники на товари українською мовою, і вони вказівку виконали. Наші люди охоче виконують вказівки, але достойники, на жаль, не поспішають зі сприянням державній мові.

КОЛОНКА ПОЕЗІЇ

Василь Дергач

Кордон довкола себе

Поезія члена Спілки письменників України Василя Дергача з шахтарського міста Ватутіного належить до так званої громадянської лірики. Його твори мають виразне національно-патріотичне забарвлення. Значною мірою це є наслідком особистої долі поета, який походить з репресованої родини, є сином розстріляного батька. Чимало творів Василя Дергача звучать прямим звинуваченням катам українського народу, в інших він вдається до роздумів над пережитим. Вірші поета друкувалися в перекладах польською, французькою, російською мовами.

Коло

Коли я був малим та кволим,
на мене гримав вітчим мій,
круг мене креслив з крейди коло,
погрожував: – За круг не смій!

Держав той контур на долівці,
немов на прив'язі, мене,
і душу, наче пташку в клітці,
стискало коло крейдяне.

Пройшли літа. Зітерлась крейда, –
долівка мазалась не раз.
А той кордон навколо себе
я відчуваю й по цей час.

***

Пожовклі листочки дощами сікло,
шмагала завія, вітрисько їх бив.
Та листя торішнє незрушним було
і взимку не впало з дубів.
І тільки коли завесніло в гаю,
під листям набрякли бруньки, –
тоді важкодуми оздобу свою
зронили на мокрі грудки.

Не зразу приходить
віджитому злам.
Як час-володар його пута не рве –
старого не зрушить ніяким вітрам,
поки не родилось нове.

***

Коли збудуєш міст, нащадку,
через розбурхану ріку –
не руш стару благеньку кладку,
ще пригодиться на віку.

Навіть стару мілку криницю
летючим сміттям не брудни:
вона ще може знадобиться
якоїсь іншої весни.

Затих поет – ні жодним словом
не перекреслюй його слід.
Поет – особа загадкова,
вернутись може на цей світ.

Володимир Кличко – чемпіон світу

Український боксер Володимир Кличко здобув перемогу за пунктами після 12-ти равндів над американським боксером Крісом Бердом у бою за титул чемпіона світу WBO у Кельні, Німеччина.

Український боксер Володимир Кличко, у центрі, і його брат Віталій Кличко піднімають пояс чемпіона після перемоги Володимира над Крісом Бердом. Фото УНІАН

ФУТБОЛ

Поразка "Динамо", перемога „Шахтара"

Під час матчу Ліги Чемпіонів УЕФА в Брюсселі, Бельгія ввечері в середу, 18 жовтня, київська команда "Динамо" програла матч із рахунком 4-2.

17 жовтня у Донецькому "Шахтар" переміг "Спарту" із рахунком 2:1 і завоював першу у своїй історії перемогу в Лізі чемпіонів.

УНІАН

Захисник донецького "Шахтаря" Дайнюс Глевецкас (у центрі) забиває ґоль у ворота чеської "Спарти" під час матчу Ліги Чемпіонів. Фото Валерія Дудуша (УНІАН).

УСК Нью-Йорк- Айнтрахт С.К – 1:3
УСК Нью-Йорк- Нексгед Ф.К – 3:2

В двох останніх футбольних змаганнях Чемпіонату II дивізії „Космополітальної ліги" в Нью-Йорку, що відбулися 9 і 15 жовтня ц. р., перша команда УСКу здобула три точки.

В неділю, 9 жовтня, наші футболісти провели зустріч з німецьким клюбом „Айнтрахт" і зазнали поразки, вислідом – 1:3. До перерви суперники вели – 1:0. Після відпочинку німецькі футболісти подвоїли рахунок – 2:0. На 60-ій хвилині кращий снайпер УСКу Дуракович зменшив розрив – до 1:2, одначе на більше напад нашої дружини не спромігся. Кінцевий рахунок – 3:1.

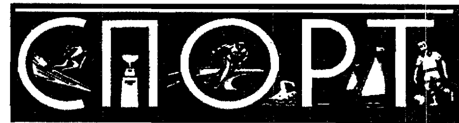
В неділю, 15 жовтня, наша команда провела чергові змагання з клюбом „Нексгед" і цим разом виграла, вислідом – 3:2. В першій половині наші футболісти вели – 2:0. Ґолі забили Дуракович з подачі Подбільського і Похта з акції Бігна-Вуковича на 26-ій хвилині. Після перерви суперники розпочали гру швидкими атаками і вже на 49-ій хвилині здобули ґоля, яким знизили рахунок – 1:2. Через кілька хвилин Боґна з подачі Дураковича підніс вислід до 3:1, і цей ґоль став переможним.

Наприкінці змагань завзяті британські футболісти зуміли ще здобути другого ґоля зустрічі, але на більше вже не стало ігрового часу. Склад першої команди УСКу: Сікгард, Ярик, Трахта, Лонкомерс, М. Подбільський, Б. Подбільський, Сильвеґ, Йоффе, Бігна, Ясін, Рахід, Дуракович, Калайд, Ґарфілд, П'єр, Десоза і Юла. Провідник і тренер – Стефан Коваленко.

Резерва УСКу перемогла резервістів „Айнтрахту" високим вислідом – 4:1 і звела внічию зустріч з резервою „Нексгед" – 1:1.

О.Т.

УСЦАК продовжує підтримувати спорт в Україні

Завдяки щедрості прихильників відродження спорту в Україні, провід Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) минулого літа пожертвував тисячу долярів на влаштування в Музеї спортивної слави України в Києві секції „Діяспора-УСЦАК".

В зв'язку із крайовим збором активістів і тренерів бейсбольного спорту УСЦАК підтримав Федерацію цього, відносно нового спорту в Україні, передаючи з тренером-консультантом, ланковим УСЦАК Василем Тараском тисячу долярів.

В 2002 році в Солт Лейк Сиrі, США відбудеться чергова зимова Олімпіяда. В Україні біятлоністки покищо є найбільш реальними кандидатками на медалі. Саме вони під проводом ентузіяста цього спорту, члена НОК України Володимира Бринзака і тренера Романа Бондарчука готуються до змагань. Очевидно, ця підготовка вимагає видатків і сама Федерація не спроможна фінансово покрити кошти. І в цьому випадку УСЦАК рішив полегшити фінансовий тягар Федерації, переславши через аташе НОК України в Америці Ларису Барабаш-Темпл дві тисячі долярів. Протягом останніх 9 років УСЦАК проводив збіркові акції і сприяв 40 федераціям спорту в Україні і олімпійським збірним України.

Тепер, коли спорт в Україні дістає все більшу підтримку держави, УСЦАК переходить до підтримки українізації спортових кадрів на батьківщині, які, переважно, не користуються державною, українською мовою. Провід УСЦАК вирішив підтримати Львівський державний інститут фізичної культури, який є єдиним в західній Україні вищим навчальним закладом з фізичної культури. Понад 200 випускників носять титули чемпіонів олімпійських ігор Европи і світу. Під проводом ректора Мирослава Герцика інститут перейшов на українську мову викладання. Тут панує український дух. Тому УСЦАК встановив при цьому Інституті стипендійний фонд в сумі 10 тисяч долярів на 5 років, з якого діставатимуть допомогу кращі студенти. Його використанням завідуватиме стипендійний комітет під наглядом ректора і в порозумінні з Управою УСЦАК. Призначена сума вже передана на рахунок інституту.

Провід УСЦАК дякує жертводавцям, прихильникам відродження українського спорту, завдяки яким ми зробили важливий крок на шляху до повної українізації спортових кадрів України. Усіх, хто хоче підтримати цю ініціятиву своїми пожертвами, просимо висилати їх на адресу УСЦАК зі заміткою „Відродження С": **680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.**

О. Твардовський

На черзі – Зимова олімпіяда-2002

Національний олімпійський комітет і Федерація біятлону України за сприяння української діяспори в США проведуть на олімпійських базах у Сполучених Штатах тренування, спрямовані на підготовку українських біятлоністів до зимових Олімпійських ігор 2002 року в Солт-Лейк-Сиrі (США) у відповідних кліматичних умовах.

◆

Низький рівень систем організаційного й матеріяльно-технічного забезпечення є найбільшою проблемою українських спортсменів при підготовці до XIX зимових Олімпійських ігор 2002 року в Солт Лейк Сіті (США). Про це заявив начальник управління спортивно-методичної роботи і зимових видів спорту Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України Василь Карленко на засіданні колегії комітету. Для розв'язання цієї проблеми слід на адміністративному рівні розмежувати зимові види спорту і літні, щоб вдосконалити систему підготовки спортсменів до олімпійських змагань.

◆

Українські спортсмени розраховують здобути 90 ліцензій на участь у зимових Олімпійських іграх 2002 року в Солт Лейк Сіті (США). Із 57 спортсменів, що брали участь у зимових Олімпійських іграх-1998 в Нагано, у Солт-Лейк-Сіті виступатиме близько 30-ти. Українські спортсмени можуть розраховувати на 2-3 медалі. Нині в Україні розвивається 13 зимових видів спорту.

УНІАН

Видання про спорт

„На олімпійських хвилях" – видання УСЦАК, 1996 р., упорядкував Омелян Твардовський. Ілюстроване численними фотосвітлинами, 141 сторінка, в твердій обкладинці. Джерельні матеріяли про підтримку з боку УСЦАК спортових федерацій України. Ціна – 12 долярів.

„Партії та розповіді шахіста з Америки" д-ра Ореста Поповича. Книжка, в твердій обкладинці, видана у Львові. Містить 130 вибраних партій автора – шахового майстра, багатократного чемпіона американських турнірів і першостей УСЦАК. Ціна – 12 долярів.

„Січовими шляхами". Історія УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку, Нью-Джерзі (1924-1999). Автори – Омелян Твардовський, д-р Орест Попович. Ціна – 20 долярів.

Є обмежена кількість довідкового видання УСЦАК **„Збірна футболу УСЦАК – 1991"**, що появилося в зв'язку з поїздкою збірної з футболу УСЦАК до України у 1991 році. Ціна – 4 доляри, а також обмежене число примірників журналу **„Наш спорт"** за попередні роки, які можна набути по 3 доляри за примірник. Замовлення надсилати на адресу (подати назву видання): **680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.**

О.Т.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: **680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.**

Під вітрилами „Батьківщини"

Ген під вітрилами малювалася дивовижна картина небесного маляра – у передвечірніх променях золотавого сонця синьоока Атлантика перетворювалася у велетенський державний прапор. Це окрилювало, додавало снаги і віри, що наша акція під гучною назвою „Хай світ пізнає Україну" не була даремною.

О цій романтичній порі, коли моя вахта підходила до кінця, капітан вітрильника Дмитро Бірюкович любив помилуватися красою неба й океану. Пот.ріскували щогли, туго напнуті вітрила несли на своїх крилах крихітну „Батьківщину" назустріч велетенським хвилям Атлантики.

Сотні разів гартований у штормах сивочолий капітан не реаґував на розгнівану стихію, але пильно вслухався у наш діялог зі стерновим Віктором Поворознюком. Командир, який за чверть віку свого морського життя пройшов уздовж і впоперек чи не увесь світ, надивившись, як по чужинах живуть люди, чекав відповіді на найголовніше питання: чому ми такі? Під словом „такі" треба розуміти увесь комплекс вад, які чортополохом вросли у наше суспільство. Віктор, як філософ за фахом і добрий знавець історії, стверджував, що нам, нащадкам оріян, усі ці „болячки" принесли завойовники. Я ж, у свою чергу, ремствував на низьку національну свідомість, на армію перевертнів, які зраджували і продовжують зраджувати націю. Але капітан мав свою точку зору. Він шукав не причини, а вихід зі становища, в якому ми, українці, опинилися. Капітан певен, що людей не треба перевиховувати, а приймати такими, якими вони є, а щоб покращувати світ – треба починати з себе.

Давати добрий приклад – це головна риса характеру капітана Бірюковича. Маючи 14 підлеглих моряків, він не поспішав наказувати, хоч це його право. Коли шторм рвав вітрила, брав інструмент і зашивав. На камбузі немитий посуд – бере і миє. Немає на шхуні „шаверу"? Дрібниця. Капітан роздягається, зачерпує відро морської води – на голову. Несмачна їжа? Та що ви! Картопля в „мундирах", сіль – що ще людській душі потрібно? Так, без ніяких словесних повчань, капітан учить нас бути і моряками, і людьми...

І ось ми, 15 членів екіпажу вітрильника „Батьківщина", подолавши 8 тисяч миль, підійшли до берегів США.Скільки то треба було енергії, надхнення і залізних нервів, щоб серед бюрократичної байдужости та безгрошів'я здійснити таку акцію! В ім'я чого? Хіба не простіше було б капітанові, маючи вчений ступінь, авторитет, сякий-такий достаток, спокійно жити в теплому київському мешканні?

Простіше, але не для нього. Капітан Бірюкович ніколи не шукав легкого хліба, бо знає ціну життя. Він належить до тих, в кого „раз добром нагріте серце...".

Закінчувався другий місяць нашого пригодницького плавання. Комп'ютер з невідомих причин замовк. Радіостанція теж. GPS коїв вибрики і замість США вів нас до Канади. Закінчувалося пальне, дошкуляли шторми. На мої скарги капітан нагадав, що колись козаки ходили без комп'ютера і ніколи не блудили. Нарешті на 57-ий день нашої одісеї юнга Вадим Бірюкович з висоти фок-щогли щосили закричав довгождане: „Земля!".

Вірджінія зустріла теплом – як погоднім, так і людським. Красень-місто Норфолк заворожив нас своєю охайністю, привітністю, доброзичливими посмішками. Вперше стали на землю великого Вашінґтона, яка ще довго під нами хиталася.

– Уклін тобі, Америко, від усенького нашого люду...

Та ось завітали наші перші українці малочисельної, але дружної громади штату Вірджінія. З широкою посмішкою ступають на палубу „Батьківщини" Борис Таран та Анатолій Гриневич з родинами. За ними, сповнена подиву і вдоволення, династія високорослих Кропів. Розцвітає у люб'язній посмішці бандуристка Ольга Цегельська. А ось і знана мандрівниця морів, яхтсмен Олена Бойко, яка більше відома в морських колах як „адмірал українського фльоту"...

Командир вітрильника, неначе чайка з розправленими крилами, завмер у молодечій поставі, готовий обійняти і міцно притиснути до самого палаючого серця увесь благословенний світ. О, капітане, попереду тобі ще багато праці – ціле східнє узбережжя двох величезних держав, де твій крихітний корабель один-єдиний репрезентує Україну.

То ж, тримайся, мореходе!

Петро Ващик,
член екіпажу вітрильника „Батьківщина"

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

UKRAINIAN-AMERICANS FOR GORE-LIEBERMAN/2000

A NATIONWIDE COMMITTEE TO ELECT THE PRESIDENT & VICE PRESIDENT

VOTE on TUESDAY, NOVEMBER 7, 2000

OUR VOTES WILL BE FOR Al Gore and Joe Lieberman

AL GORE For President

JOE LIEBERMAN For Vice - President

TEN REASONS WE'RE VOTING FOR AL GORE

1. Al Gore led the drive to provide US.and NATO security guarantees for Ukraine.
2. Al Gore led the effort to secure US. and international assistance for Ukraine's economic reforms.
3. Al Gore has a strong relationship with Ukraine's leaders, including President Kuchma and Prime Minister Yushchenko.
4. Al Gore helped to lift US. space launch quotas for Ukraine, paving the way for joint business ventures in aerospace and high tech.
5. Al Gore pledges to work for Ukraine's early accession to Permanent Normal Trade Relations.
6. Al Gore led the effort to close Chornobyl and is raising grants to help Ukraine build a strong, reliable and independent energy system.
7. Al Gore meets with Ukrainian-American leaders on a regular basis and respects us as a community.
8. Al Gore has a knowledgeable team of foreign policy and national security experts who share his commitment to Ukraine's independence and prosperity.
9. Al Gore's domestic program will build on the prosperity of the last eight years and provide for education, Social Security, Medicare and continued growth in jobs.
10. In 1999, the Joint Conferences of Ukrainian-American Organizations gave Al Gore its **FRIEND OF UKRAINE** award, the only person to be given this award.

Honorary National Officers	The Honorable Mary Beck (Michigan) Congressman David Bonior (Michigan) Congressman Maurice Hinchey (New York) Congressman Marcy Kaptur (Ohio) Joseph Lesawyer (New Jersey)
National Co-Chairs	Orest Dubno (Connecticut) Andrew Fedynsky (Ohio) Julian Kulas (Illinois)

State Chairs and Vice - Chairs

California:	Bohdan Futala Ray Lapica, Esq.
Florida:	Walter Scott
Maine:	Dr. George Dycio
Massachusetts:	Myon Boluch Joseph Charyna Walter Lupan Mary Wasylyk
New Jersey:	Mark Datzkiwsky Michael Matiash Roman Pyndus
Ohio:	Walter Bubna Ihor Diaczun Dr. George Kalbouss Elaine Woloshyn
Delaware:	Mark Murovany
Illinois:	The Honorable Myron Kulas George Panczyszyn John Pawlyk Dr. Andrew Ripecky
Maryland:	Taras Bazyluk Ihor Gawdiak
Michigan:	Jurij J. Fedorak, Esq. Alexander Fedynsky Stephen Wichar
New York:	Roxolana K. Lozynskyj John Teluk Ihor Moroz
Pennsylvania:	Andre Michniak Ivan Oleksyn Edward A. Zetick

PLEASE JOIN US ON NOVEMBER 7th AND VOTE FOR AL GORE FOR PRESIDENT!

Ad Paid for Ukrainian-Americans for Gore/Lieberman

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

має шану запросити Вас на відзначення

50-ліття УВАН у США

в неділю, 5 листопада 2000 р., о год. 2-ій по пол.
в Українському Інституті Америки

Програма:

Відкриття, привітання .... ОЛЕКСА БІЛАНЮК
Президент УВАН у США

Музичний пролог .... МИКОЛА СУК
Заслужений артист України
Лавреат конкурсу Ліста-Бартока

Перша сесія: Керівник ЄВГЕН ФЕДОРЕНКО, науковий секретар УВАН

Спомин з ранніх років УВАН у США .... ІГОР ШЕВЧЕНКО
УНІГУ

УВАН у США: вчора, сьогодні, завтра ...... ОЛЕКСА БІЛАНЮК

Друга сесія: Керівник АЛЬБЕРТ КІПА, Віце-президент УВАН

Кругий стіл. Спроба прогнози розвитку Української Держави.

Дипломатія і політика .... ЯРОСЛАВ БІЛІНСЬКИЙ
Делаверський Університет

Мовна проблематика .... АСЯ ГУМЕЦЬКА
Мічіганський Університет

Україна та Середній Схід .... ОЛЕСЬ СМОЛЯНСЬКИЙ
Лігайський Університет

Закриття
Буфет

35th WPAS 2000–2001 ANNIVERSARY SEASON

WASHINGTON PERFORMING ARTS SOCIETY

SHARE THE MOMENT. SHARE THE MAGIC!

„Тільки декілька танцювальних ансамблів у недалекій пам'яті проявили себе такими веселими..."
San Francisko Cronicle

Veriovka National Dance Company

Неділя, 29 жовтня 2000 р., 2:30 по пол.
Kennedy Center Concert Hall

АНАТОЛІЙ АВДІЄВСЬКИЙ
артистичний керівник

У програмі: *Українська Фестивальна Сюїта, Фестиваль в Карпатах, Квітуча папороть та* інші.

ORDER TICKETS TODAY!

For the complete schedule, visit **www.wpas.org**

Call InstantCharge at **202-467-4600**

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road
914-626-5641

Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

Приїжджайте до нас на традиційний обід з нагоди

ДНЯ ПОДЯКИ

четвер, 23 листопада 2000 р. 1:00-ша по пол.

** Зупа і широкий вибір салат*
** Індик з гарніром*
**Стіл зі солодким*
** Кава і чай*

На спеціяльне замовлення цілий індик для родини – додаткових 25 дол.

Просимо зробити замовлення заздалегідь на святочний обід

Оплата на святочний обід	22.50 дол.
Для дітей до 12 років	11.25 дол.

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

Обід на День Подяки з нічлігом:

Звичайні кімнати	$80.00 за особу	$150.00 за дві особи
Люксусові кімнати	$95.00 за особу	$175.00 за дві особи

Харчування для дітей від 13-17 років $40.00 за дитину
харчування для дітей до 12 років безплатно

Нічліг включає традиційний обід, вечерю (стейк) **о год. 7-ій веч.**, сніданок в п'ятницю, податки і чайові.

Осередок Спілки Української Молоді

ім. 30-го червня 1941р.
Йонкерс, Ню Йорк

ЙОНКЕРС СУМ 50

має шану запросити Вас з родиною на Ювілейний Бенкет і Забаву з нагоди

50-річчя існування Осередку
та
35-річчя існування Спортової Ланки "Крилаті"

субота, 11го листопада 2000р.
год. четверта тридцять п.п.
Забава - дев'ята тридцять веч.

в Домі Спілки Української Молоді
301 Palisade Avenue - Yonkers, New York

В програмі бенкету:
Головна Промова - Роман Зварич - Народний Депутат України
Представники місцевих урядів
Танцювальні ансамблі "Чайка" і "Грім"
Ансамбль бандуристів "Зелений День"
Хор "СУМама"
Фільм / Відео - Історія Осередку
Виступи старшого й молодшого юнацтва

Після бенкету, забава з танцями при звуках оркестри **Золота Булава** з Монтреалю.

Замовлення на бенкет приймається до 20го жовтня 2000р. Квитки вступу тільки на забаву можна набути при вході на залю. Бенкет і забава - по $50 від особи; Забава - по $20 від особи; Забава / Студенти - по $10 від особи. В справі замовлення на бенкет звертатися на адресу: Ukrainian American Youth Association, 50th Anniversary Banquet, 34 Homewood Avenue, Yonkers, NY 10701-5227 або телефоном (914) 423-8134.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Студенти і науковці, які бажають розширити свої знання про Україну,зможуть зробити це через „Колекцію ім. Олександра Накловича“ в California State University, Sacramento.

Два найвизначніші видавництва Українських студій Північної Америки, **Преса Канадського Інституту Українських Студій та Публікації Українського Наукового Інституту у Гарварді** пожертвували всі свої публікації до Бібліотеки при Каліфорнійському стейтовому університеті в Сакраменто

в пам'ять д-ра ОЛЕКСАНДРА НАКЛОВИЧА

Д-р О. Наклович – засновник Українсько-Американської Академічної Асоціяції Каліфорнії, зробив визначний вклад до поширення знання про Україну в Північній Америці. Ця колекція буде зростати, бо обидва інститути будуть продовжувати присилати публікації в майбутньому. Література охоплює сучасний час, як також і попередні ери української історії.

Більшість книжок є в англійській мові, але декілька в українській. Кожна з-понад 250 книжок є ідентифікована меморіяльним екслібрисом в честь д-ра О. Накловича.

Для детальної інформації просимо звертатись:

***Fred Batt, Associate Dean of the Library
California State University, Sacramento.***

Telephone (916) 278-5657

Веселих Свят! 2000

Привітайте Ваших рідних, друзів та приятелів з Різдвом Христовим і Новим Роком!

БОЖОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ,
ЩАСТЯ,
ЗДОРОВ'Я,
ДОБРОБУТУ!

„Свобода" радо принесе Ваші побажання на своїх сторінках у всі куточки світу, де живуть українці.

ДАТИ ВИДАННЯ СВЯТОЧНИХ ЧИСЕЛ ТИЖНЕВИКІВ

	Новий стиль	Старий стиль
„Свобода"	15 грудня	29 грудня
The Ukrainian Weekly	17 грудня	31 грудня

Оголошення приймаємо до 4 грудня 2000 р.

СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА ПОЗДОРОВЛЕННЯ

Одна колонка на один інч	7.50	дол.
1/8 стор.	50	дол.
1/4 стор.	100	дол.
1/2 стор.	200	дол.
ціла стор.	400	дол.

У справі оголошень звертатися до:
Марійки Осціславської, тел.: **(973) 292-9800 ext. 3040**
або до Володимира Гончарика, тел.: **(973) 292-9800 ext. 3041**
Fax: (973) 644-9510 •E-mail: svoboda@wordnet.att.net

Чеки виписувати на адресу:
Svoboda, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Щоб Ваше привітання прийшло вчасно, вишліть його до „Свободи" **СЬОГОДНІ**

Замість висилати гроші вашим рідним в Україну, щоб вони її там швидко потратили, запросіть їх до Канади, щоб вони могли заробити на себе. **ТАРАС МАЧУЛА** з **Machula and Associates** полагодив робітничі візи для 60 осіб з України в 1999 р. Якщо ви живете в США, а хотіли б переїхати до Канади, або маєте в Україні рідних, котрих не можете спровадити до США, подумайте про Канаду. Манітоба має дуже прихильні іміграційні закони. Щоб успішно полагодити робітничу візу або переїхати до Канади на постійне проживання, звертайтеся до Тараса Мачули.

MACHULA and ASSOCIATES, Inc. Foreign Worker Recruiterand Immigration Consultants.

412 Bonner Ave., Winnipeg, MB., R2G 1C4.

Phone: (204) 669-1078 • Fax: (204) 663-7197 • Cell: (204) 294-0925

tmachula@home.com

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELIANCE Ukrainian Federal Credit Union

Українська Федеральна Кооперативна Каса "САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622

Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)

Link to Chicagoland's Ukrainian Community: **www.selfreliance.com**

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

9.75% VISA
BALANCE TRANSFER

TRANSFER YOUR OUTSTANDING BALANCES to a Rochester Ukrainian Federal Credit Union LOW INTEREST CREDIT CARD

Don't pay more than you have to. Call one of our service representatives and find out how you can consolidate your credit cards and receive significant savings with our low rate VISA card

***Only on new balance transfers, July 1, 2000 - November 30, 2000 for qualified members.**

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ „Свобода" ❑ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

• ПРАЦЯ •

Українка з Чикаго, Іл. 35 р. з добрим знанням української і англійської мов, пошукує працю по догляду за старшою особою, або за дітьми без проживання. Залишити записку на машині або телефонувати на число:
(773) 862-6903

Родина у Вірджінії шукає україномовну жінку до опіки над старшим мужчиною.
Тел. : (703) 430-5952

Молода українська родина: чоловік, жінка і синок 2 1/5 року шукають працю в Канаді по догляду за старшими людьми або маленькими дітьми в українській або польській родині. Порядність і дбайливу опіку гарантуємо. Потрібна допомога з отриманням візи (запрошення на роботу). Тел.: **011-322-212-801**, Львів, Україна
або **1-321-631-8711** в США

Американська родина пошукує до праці жінку, яка провадить авто і знає англійську мову.
Добра платня.
Тел.: (973) 960-3040

Пошукую жінку до догляду дітей і домашньої праці.
Тел. (973) 301-1813
або (212) 436-2112

• НА ПРОДАЖ •

В центрі Львова продається двохкімнатне помешкання, загальна площа – 52 кв. м. Житлова площа – 34 кв. м., кімнати відокремлені. Ціна 15,000 дол.
Тел.: (508) 788-6390

КРАМНИЦЯ „ІКОН"
Продаємо ікони, українські сувеніри, направляємо і продаємо годинники і ювелірні речі.
Тел.: (212) 982-3488
230 E 14th St. New York, NY 10003
Відкрита від 12-ої до 6-ої веч.

Продається умебльований кондомініюм 2/2. Норт Порт, Фльорида, у місцевості, де проживає 12 українських родин.
Тел.: 1(941) 426-7532

• РОЗШУКИ •

Розшукую родину **Єви Бенч**, яка мала 2 доньки і сина (Ганну і Марію) і проживала або проживає в Аллентавні, Па.
Тел.: (610) 252-4799
Родина зі Збаража

Родина Матвійців з України, розшукує **П. МАТВІЙЦІВА** і його дітей **ВАСИЛЯ і ОЛЕНКУ**, які жили у Phoenixville, PA. Хто знав би про них прошу зголоситися на адресу: Anastazia & Walter Andruch, 14 Dianne Dr., Kerhonkson, NY 12446. **Tel.: (914) 626-2305**

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

1/4 Pg	1/4 Pg
7¼" X 2c	14½" X 1c
$165.00	$165.00

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDMESDAY NOON ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M. OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column ____ $7.50

1/4 Pg	1/8 Pg	1/8 Pg	1/8 Pg	1/2 Pg	1/2 Pg	1 Pg
3⅝" X 4c	7¼" X 1c	3⅝" X 2c	1 13/16" X 4c	7¼" X 4c	14½" X 2c	14½" X 4c
$165.00	$85.00	$85.00	$85.00	$310.00	$310.00	$600.00

Quantity discounts:
1-9 ads ____ $12.00 per inch/Sc
10 or more ads ____ 20% discount
24 or more ads ____ 25% discount
52 ads ____ 30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski
   Advertising Manager. Tel.: (973)292-9800 ext. 3040
   2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

ПОХОВАННЯ ПРАХУ ПОКІЙНОЇ

бл. п.

КАЗИМИРИ СТАХІВ

перевезеного з тюремного кладовища в Бидгощі, де вона померла в тюрмі в 1952 р., відбулося в присутності сина ЄВГЕНА СТАХІВА і родини СТАБІШЕВСЬКИХ та численних приятелів 26 жовтня 2000 р. в родинному гробівці в Перемишлі, де спочиває її муж ПАВЛО.

Нехай рідна земля буде їй легкою.

На вічну пам'ять!

син ЄВГЕН СТАХІВ,
з внуками і правнуками

ПОДЯКА

Дня 8 липня 2000 р. з волі Всевишнього відійшов від нас найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ЗЯТЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР КЛАПІЩАК

Цією дорогою складаємо сердечну подяку родині, приятелям і знайомим за участь в похоронних відправах, як рівнож за квіти і вислови співчуття усно, писемно чи телефонічно.

Отцеві митратові Романові Ганкевичеві, шваґрові покійного, за похоронні відправи.

Отцям парохові Б. Лукієві і Л. Малькову за відвідини і опіку Покійного в шпиталі, як також похоронні відправи.

Д-рові Іванові Сєрантові, довголітньому приятелеві родини, за теплі прощальні слова.

Глибоко вдячна моїм дорогим приятелькам Ліді Величковській і Любі Лапичак-Лесько, що продовж затяглої хвороби мужа, піддержували і потішали мене в цім невимовно болючім часі мого життя.

Замість квітів родина, приятелі і знайомі зложили пожертви на слідуючі цілі:

СЛУЖБИ БОЖІ:

Марія Абрамюк, д-р Андрій і Наталія Балицькі, Марія Борковська, Тарас Борковський, Богдан і Мирослава Бурачинські, Володимир і Лідія Величковські, Марія Гірна, Іванна Голинська, Богдан і Ярослава Жеребецькі, Евген і Наталія Змиї, Розалія Гуменна, Ірена Качмарська, Марія Огоновська, Петро і Ольга Кулиничі, Дамян і Оксана Ліщинські, Анна і Стефан Секрети, Дмитро і Ляриса Пенцаки, Мирон і Александра Стебельські, Ярослав і Марія Струмінські, Омелян і Анна Твардовські, Антін і Уляна Тимкевичі, Таїса Турянська, Михайло і Ліда Фурди, Ігор і Надя Хоми, Софія Ховзун, Ольга Цегельська, д-р Богдан і д-р Софія Шебунчакис, Тимофій і Стефа Штомпілі.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

по	100 дол.	Мирослава і Богдан Бурачинські, Наталія Клапіщак;
по	25	Зоряна і Петро Сьокали, Denise F. Prowell & Mark C. Schultz.

ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

	50 дол.	Богданна Титла;
	25	Марія і Юрій Українські.

ХРАМ У ЗАРВАНИЦІ:

по	200 дол.	Ірена і Петро Остапчуки, Наталія Клапіщак;
по	100	д-р Андрій і Наталія Балицькі, Оксана і Юрій Клапіщаки, Христина Керекеш, Стефанія і Іван Сєранти;
по	50	д-р Ігор і д-р Оксана Бачинські, Марія Борковська, Ліда і Володимир Величковські, д-р Наталія і Іван Коропецькі, Наталія Кравчук, Люба і Михайло Лесько, Тамара і Порфирій Панкевичі, Анна і Стефан Секрети, Іванна і Юрій Солтиси, Лідія і Михайло Фурди, д-р Софія і д-р Богдан Шебунчаки;
по	30	Марія Гірна, Ольга і Петро Кулиничі, Ірена і Микола Пітули;
по	25	Наталія Білоус, Марія Величковська і Надія Мандрусяк, Богданна Н. Бігун, Катерина і Атанас Кобрини, Ольга Цегельська;
по	20	Люба Гуралечко, Іванна Голинська, Ярослава і Богдан Жеребецькі, Ірена Качмарська, Марія Огоновська, Софія Ховзун, Стефанія і Тимофій Штомпілі;
	120	без підписів.

Якщо ми когось оминули, просимо вибачити
і ще раз сердечно дякуємо.

Дружина НАТАЛІЯ з дітьми.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

д-ра БОГДАНА КОВАЛЯ

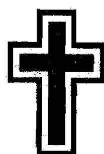
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

30 жовтня 2000 р.
в церквах:

св. Володимира у Стемфорд, о год. 7-ій веч.;
св. Йосафата в Ґленкові, о год. 8-ій ранку;
св. Володимира в Ґлен Спей, о год. 8-ій ранку
в церкві Благовіщення в Києво-Могилянській Академії в Києві.

Про молитви за душу Покійного просить
дружина НАТАЛІЯ з родиною.

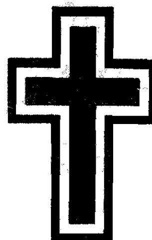
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА" в НЬЮ-ЙОРКУ
З великим сумом
попращали ми нашого друга,

МИРОСЛАВА МАЦА

колишнього члена хору „Думка", великого патріота.
людину працьовиту, щедру і скромну.

СКЛАДАЄМО РОДИНІ ГЛИБОКЕ СПІВЧУТТЯ.

УПРАВА ХОРУ „ДУМКА"

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 6 липня 2000 р.
у Ворм Мінерал Спрінг, на Флориді, відійшов у вічність
на 86-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР МЕРЕЩАК

нар. 2 серпня 1914 р. в Збаражі, Галичина.

Від молодих років зразковий пластун. В Америці пл. сеньйор довір'я, член пластового куреня „Хмельниченки". Автор книжок: „Жевріюча ватра", „Дівчина з Америки" і „Як марно зів'яв той первоцвіт".

Залишилися в глибокому смутку:

дружина	– АНАСТАЗІЯ
син	– ІГОР з дружиною КЕРОЛ і дітьми
донька	– АННА з чоловіком ЮРІЄМ АРТИМЕНКО і дітьми

та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

зі смутком повідомляє Головний Уряд УНС, членів 161 Відділу в Амбрідж, Па та все членство УНС, що в неділю, 22 жовтня 2000 р. відійшов у вічність на 89-му році життя, колишній довголітній Головний Радний УНС та колишній секретар 161 Відділу

сл. п.

АНДРІЙ ДЖУЛА

Головний Екзекутивний Комітет і все членство УНС висловлює щирі співчуття дружині Стефанії, дітям, внукам та правнукам. Похоронні відправи відбулися у вівторок, 24 жовтня 2000 р. Покійний Андрій Джула служив Українському Народному Союзові понад сорок років.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 13 жовтня 2000 р. покинув нас наш найдорожчий ВУЙКО і КУЗЕН

бл. п.

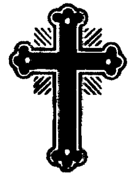
д-р АНАТОЛІЙ СКОРОБОГАТИЙ

нар. 23 червня 1920 р. в Руді, біля Калуша.

ПОХОРОН відбувся 16 жовтня 2000 р. з церкви Воскресіння Христового в Квінсі, Н.Й.

Залишив у смутку
РОДИНУ в Европі, Америці та Канаді.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього у суботу, 14 травня 2000 р. в Чикаго, відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР МИХАЦЬ

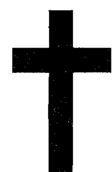
нар. 20 грудня 1907 р. в Губичах, Україна.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відслужені у вівторок 16 і середу 17 травня 2000 р. в похоронному заведенні Музики в Чикаго.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 18 травня 2000 р. у соборі свв. Володимира і Ольги. Опісля тіло спочило на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Залишені в глибокому смутку:
дружина – МАРІЯ
племінник – ОЛЕКСАНДЕР ФЛЮНТ
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР І ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз діляться сумною вісткою з членами та українським громадянством,що 20 жовтня 2000 р., в Австралії, на 79-му році багатотрудивого життя, відійшов у Божу вічність

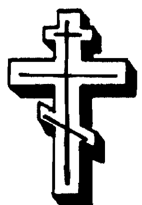
бл. п.

БОГДАН ПОДОЛЯНКО

нар. 30 січня 1921 р. у містечку Ожидів, на Золочівщині, довголітній член ОУН, Середовища УГВР, політичний в'язень польських тюрем, один з видавців „Української Трибуни" у Мюнхені, один з основників тижневика „Вільна Думка" в Австралії, журналіст, автор публіцистичних праць і політично-громадський діяч.

Засмученим: дружині, дочці, сестрі, ближчій і дальшій родині
Президія Середовища та Політична Рада ОУН за кордоном
складають глибоке співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

22 вересня ц.р. помер у Києві на удар серця

д-р

ВІКТОР КИТАСТИЙ

Нар. 30 липня 1943 р. у м. Немирові на Вінниччині.

Середню освіту осягнув у м. Сан Дієґо, докторат із філософії в Каліфорнійському університеті. Викладач Києво-Могилянської Академії. Колишній директор Американського Дому, член Товариства Українських Бандуристів, організатор таборів бандуристів.

ПОХОВАНИЙ на Байківському цвинтарі.

Покійний залишив у глибокому смутку матір Галину, брата Андрія з родиною, рідних та друзів обабіч океану.

Вічна йому пам'ять!

У пам'ять Покійного родина просить жертвувати на Києво-Могилянську Академію.
26 Bedford Rd. Somerset, NJ 08873

ДРУЗІ В США І КАНАДІ

ЛЮБОМИР КЛЬОСЬ, ЛЮБКО – народився 9 жовтня 1923 р. в селі Глубока, Самбірського повіту, Україна. В домі була невелика, але досить добірна бібліотека, християнські видання та ДЗВІНОЧОК.

Любко дуже полюбив почитання Божої Матері, і часто молився, не тільки за себе і родину, але за весь Український народ. Мав бажання стати священиком, але з приходом московських червоних безбожницьких орд, життя набрало іншого характеру.

З другим приходом німців стало ясним, що вони нічим не різняться від інших окупантів. Щоб мати доступ до зброї він включився до дивізії УНА. В бою був заораний московським танком, і друзі витягнули його з окопів ледве живим. Був ранений в праве рамено і відчував це все життя. По закінченню війни був в американському полоні.

Коли москалі вимагали від американців видачі українських вояків, Любко з друзями запалив барак, готовий згоріти, а не дати себе живим москалям.

Після звільнення з полону опинився в таборах Д.П. і в 1950 році приїхав до Дітройту, одружився з Олею Миськів, донею Михайла і Марії з села Хлопчиці. Негайно включився в громадське життя, був співорганізатором і головою СУМА, був членом ООЧСУ, Братства Дивізійників ,ОУН та світських і церковних організацій. Мав радість бути татом трьом діточкам: найстарший Роман, донечка Люба і наймолодший Мирон. Мав трьох внуків і одну внучку.

Ревно підтримував український визвольний рух, не жалуючи труду ні грошей.

День проголошення самостійности України був вершком його бажань і мрій. Все те завдячував Божому Провидінню, і з радости заплакав: недаремні муки, рани та кров Упістів, Дивізійників, та многих тисяч відомих і невідомих борців за Бога, за волю України, рятування українських душ та церкви, яку москалі так напосіло винищували, та повалення сатанівської московської імперії.

Упокоївся Любко 17 жовтня 1998 р., проживши рівно 75 років.

Похоронні чини відправив О. Дацишин з парафії св. Івана Хрестителя з участю членів родини, сусідів, приятелів та представників згаданих організацій.

Вічна Йому пам'ять!
Душа Його нехай радіє в місці, де нема смутку
ні зітхання, а життя безконечне.

Цією дорогою висловлюю подяку всім, що були присутні, а особливо побратимам воякам УНА за почесну стійку.

Брат СТЕФАН в Каліфорнії

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої дорогої МАМИ, БАБЦІ, ТЕЩІ

бл. п.

ЛЮБИ БАБ'ЯК

була відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в церкві Пресвятої Трійці
в Кергонксоні, Нью-Йорк, 19 жовтня 2000 р.

Родину, приятелів і знайомих просимо про молитви за душу Покійної.

Доньки – НІНА СТУПАК з мужем КОРНИЛОМ та доньками ЛАРИСОЮ і НАТАЛЕЮ
– ХРИСТЯ БІГУН з мужем АНДРІЄМ та доньками ІВАНКОЮ та ОКСАНОЮ

Щиро дякуємо за пожертви в пам'ять Покійної на
ТАБОРОВИЙ ФОНД ОСЕЛІ СУМ В ЕЛЛЕНВІЛІ, Н.Й.,
які склали:

	500	дол.	Бігун Христя і Андрій;
	300		Ступак Ніна і Корнель;
по	100		Осередок СУМ в Ґошен, Приймак – родина, Стецко – родина, Ступак Лариса і Наталка;
по	50		Довгань Анджела, Микитин Ліда, Микитин Юрій, Микитин Юрчик;
по	25		Бігун Люба, Галапац Іванна, Гоукінс Христина, Косцьолек Петро, Мигаль Роман і Ганя, Палилик – родина, Світій Марія, Щепко Галя, Щепко Ганна;
по	20		Бабяк Корнило і Євгенія, Когут О., Козіцька Н., Мусеяк Сильвія, Павлик Орест і Христя, Садницькі – родина, Цинайко Василь і Дарка;
по	10		Бігун Михайло, Ґафіч Богдан, Дарнобід Гелен і Іван, Мосійчук М., Рябець Володимир, Ступак Михайло і Оля.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040